

ВЛАСНИКУ “АЛІГАТОРА”
ДАЛИ 5 РОКІВ

ГОЛОВНЕ » с. 3

СЕРЕДА
13 липня 2011

WWW.20MINUT.UA

100 ГРИВЕНЬ І ВІ
– РИБАЛКА

ХОБІ » с. 4-5

№28

490
грн

1
блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

“Мамо, я – в міліції!”

Невідомий чоловік зателефонував на мобільний Оксани Петрик і вимагав у неї 3 тисячі гривень. Начебто на те, аби залагодити проблеми сина. Подібні дзвінки від шахрайів уже отримували й інші тернополяни. Фахівці кажуть, що про такі трафунки треба відразу повідомляти в офіс мобільного оператора та у міліцію

Читайте у ГОЛОВНЕ » с. 3

Хочете залагодити проблеми сина – несіть
3000 грн

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ:

499

ВАКАНСІЙ
ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Обласна рада
іде на рекорд

• Сьоме засідання 40-ї сесії обласної ради відбудеться 14 липня.

— У планах — десятки питань, які депутати ще не розглянули, — кажуть у прес-службі облради. — Крім того, готові матеріали з кількох нових питань. Чи їх розглянуть — невідомо. Депутати мають внести ці пункти у порядок денний.

Нагадаємо, ця сесія б'є рекорди за тривалістю, бо почалася ще у квітні. Відтоді депутати ухвалили кілька десятків питань, але на початку кожного засідання все додають нові й нові пункти.

справжні броньовані
ДВЕРІ від виробника

пожежний сертифікат
під індивідуальні розміри

підприємство
РИФ м. Тернопіль,
вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030

www.rif.te.ua

ВІКНА і ДВЕРІ

з металопластику
Спекотні знижки до **25%!!!**

RKR

розширюємо дилерську мережу

м. Тернопіль, вул. Кн. Острозького, 26
тел.: (0352) 52-75-79, 52-34-45, www.rkr.at.ua

ГРОШІ

на будь-які цілі*

допоможемо придбати:
авто, житло, побутову техніку,
сільгосп техніку

м. Тернопіль
вул. Живова, 38, офіс 2 (2-й поверх)
тел. (0352) 40-13-10,
067-527-39-69

Ліц. АТР № 4287/08 від 22.03.2011 № 038/08

Ліц. АТР № 5739/32 від 8.04.2011 № 119/08

* приведена доказана умова,
акт з 01.08 по 30.08.11

ГРОШІ На виплату до 30 років!

Допомога в придбанні товару вартістю від 30 000 грн!
Акція! Без%*

Дострокове погашення без штрафних санкцій!

Тернопіль, вул. Мазепи, 26, оф. 3
т. (0352) 42-42-35

autozhutlo.com

АВТОЖИЛО соціальна програма

Я обираю
КРЕАТОР БУД

Ліц. АТР № 5739/32 від 8.04.2011 № 119/08

Ліц. АТР № 5739/32 від 8.04.2011 № 119/08

Вони якісно будують житло.
вул. Листопадова, 1 тел. 52 70 07 www.kreator-bud.com

Мін-двор

ТРОТУАРНА ПЛИТКА

м. Тернопіль, вул. Крушельницької, 18, к. 203, т. 0352-52-28-18

МАГІК

ГОЛОВНЕ

Редактор шпалти **Любов КРАСНОВСЬКА**, krasnovska@te.ria.ua 050-521-19-33

Із документами – йдуть особисто

Євгенія ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23, tsebrij@gmail.com

Подавати документи у вузи абітурієнтам краще особисто.

Адже система електронного прийому даних “глючить”, зауважили спостерігачі від обласного осередку Комітету виборців України (КВУ). Представники цієї організації у рамках громадської кампанії “За чесний вступ-2011” стежать, як проходить вступна кампанія у вузах різних міст України.

У Тернополі, зокрема, вони вибрали для аналізу ситуації технічний та економічний університети.

— Приймальні комісії нормально поставилися до нашої ініціативи та у роботі не перешкоджають, — каже спостерігач КВУ Андрій Вербіцький. — Нас запрошують і акредитують всходи, куди нам потрібно.

Спостерігач каже, що у перший тиждень вступної кампанії активність абітурієнтів була дуже низькою. Тоді, як минулоріч ажутаж був саме в перші три дні. Тоді під стінами місцевих вузів шикувались довгі черги. Абітурієнти та їхні родичі часто займали чергу о 2.00.

— У комісіях сподіваються, що наплив вступників ще буде, просто термін подачі документів цього року збільшили вдвічі, — пояснює пан Вербіцький.

Найбільші труднощі у вступників виникли через подання документів через Інтернет.

— Трапляється, що люди, подав-

ЧЕКАЮТЬ АБІТУРІЕНТІВ

Віталій ДРЕНЬ

вузві різних типів і рівнів акредитації діють на Тернопільщині. Серед них:

- коледжів;
- інститутів;
- університетів, у тому числі три з них — національні;
- училища.

місцевих вузів — державної форми власності. Окрім того:

- закладів перебувають у комунальній власності;
- приватні;
- у підпорядкуванні “Укркоопспоживспілки”.

За інф. прес-служби обладміністрації

**Абітурієнт технічного університету Мар'ян Дишкант (18 р.) 12 липня
документи для вступу у вуз приніс особисто. Так — надійніше**

ши документи, наступного дня зразку не знаходять себе в системі “Конкурс”, — помітив Андрій Вербіцький. — Тому радимо абітурієнтам Тернополя пройти особисто і здати документи. Внести дані в електронну систему “Конкурс” — завдання приймальної комісії. У них є фахівець, який відповідає за те, щоб таку інформацію внести.

У двох університетах спостерігачі КВУ помітили певні неузгодження.

— Коли абітурієнти вносять номер сертифіката, він часто не співпадає із наявним у системі. Відтак людина “зависає”, бо не може потрапити в систему “Конкурс”, — каже пан Вербіцький. — До речі, в економічному університеті вже мали цю проблему вирішити.

Найбільше роботи спостерігачі ма- тимуть, коли формуватимуть спис-

ки тих, хто пройшов на місця за державовленням. Ці списки формуватимуть у три етапи — 1, 6, 8 серпня. Із досвіду попередніх років, пан Вербіцький припускає, що саме в цей період можливі фальсифікації.

Адже тих, хто успішно пройшов ко-

державні місця, — додає він. — Власне, кількість місць за державовленням досі невідома. Тому ніхто не знає, скільки людей і на які спеціальності пройдуть на навчання за рахунок держави.

До речі, юрист КВУ Павло Левків

нагадує: якщо абітурієнт помітив порушення під час вступної кампанії, йому слід звертатися в міліцію і добиватися правди, хоча борити це

непросто. Повідомити про не- гарадзи можна і на “гарячі лінії” (див. довідку — прим. ред.).

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10201521

ДОВІДКА

Про порушення прав при вступі абітурієнти можуть повідомляти на:

- ✓ “гарячу лінію” при обладміністрації — 52-07-28;
- ✓ “гарячу лінію”, що діє у рамках кампанії “За чесний вступ-2011”: 044-425-23-01, 044-425-37-20.

За цими ж номерами вступники можуть отримати додаткову інформацію про вступну кампанію.

За інф. “RIA плюс”

ЕКСПЕРТИ ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

**Володимир ЯВОРСЬКИЙ,
правозахисник:**

— Ми тепер протестуємо, бо Закон “Про захист суспільної моралі” не відповідає критеріям якості, яких вимагає Європейська Конвенція про захист прав людини.

Автори цього закону апелюють до захисту “національної безпеки”, а не задовольняються лише захистом моралі. Але знак тотожності, який вони ставлять між поняттям “суспільна мораль” і “національна безпека” тривожить! На- слідком може стати істотне обмеження свободи слова.

**Олександра КОПАЧ (66 р.),
громадський діяч, лікар:**

— Хвилює те, що почали облаштовувати зупинку з магазином поруч із площею Івана Павла II. Ми не хочемо, щоб псували таку красиву місцину, адже поруч — храм. Але чусмо: документи підприємець має. На пропозицію перенести забудову трохи далі чи на інший бік дороги відповіді немає. Власне, зупинки у місті тепер забудовують нерозумно. Приклад — павільйон на Заразькі... Не можу залишатися байдужкою і до реорганізації Галицького інституту.

**Володимир КАЧАНОВСЬКИЙ, голова
служби спілкування між
інвалідами Тернопілля:**

— Те, що нині відбувається в Україні, — просто біда! Освіта, на мою думку, — справа свята, а тому до неї навіть за сто кілометрів не можна підпустити людей, які в угоду політиці чи сусіднім державам, готові принести в жертву най- святе, що ми маємо. Тобто наших дітей. Їм, переписавши підручники з історії, тепер збираються втвокмачувати відверту брехню про минule нашої країни.

**Леся КОЛІНЕЦЬ (31 р.),
ТОГО “Фонд соціально-
економічних ініціатив”:**

— Ми сьогодні ставимо перед собою завдання допомогти громадянам самоорганізуватися, сприяти поширенню та втіленню їхніх ідей та ініціатив у всіх сферах життя. Адже насправді є багато цікавих пропозицій і проектів. Але вони залишаються невтіленими через брак ініціативи в інших авторів або через байдужість посадовців. Ми будемо акумулювати подібні ініціативи і реалізовувати їх за допомогою влади.

**Антон РЕКУШ (28 р.),
голова громадської
ради з питань екології:**

— Якщо виники проблеми з однією з громадських рад, то треба було проводити якесь окреме засідання, щоб розглянути цю проблему. Якщо ж планувалося підбивати підсумки роботи всіх рад, то мало б бути більше конструктиву. До речі, я заздрю іншим головам рад, бо до нас на засідання ніхто від влади півроку не ходив. Співпраці не було, хоча мали багато слушних ідей. Тепер сподіваюся на зміни.

**Петро ГРИНЧИШИН (50 р.),
депутат міської ради:**

— Нещодавно написав у мерію звернення. Просив надати розрахунки, на підставі яких встановили тарифи. Був украй здивований, коли у відповідь отримав відписку. Там просто переписали ст. 13 Закону “Про статус депутатів місцевих рад” і запитали — навіщо мені потрібна така інформація? Після того отримав іншу відповідь. Мовляв, таку інформацію вам надати не можемо. Насправді, я бачу, міська рада робить спроби приховати інформацію.

Що останнім часом схвилювало вас найбільше?

—

—

—

Перевірили об’єкти Щепановського

Спецгрупа завершила об’єзд об’єктів, які зводила корпорація “Укрбуд-інвест” Зіновія Щепановського. Три будинки із 23-х — уже готові. Щодо багатьох об’єктів тривають суди. Найскладніша ситуація там, де ще не починали будувати, наголошують у мерії. Наразі шукають інвесторів.

ДУМКА ЖУРНАЛІСТА

Любов КРАСНОВСЬКА

Ще дорости треба

Мережу туалетів єврокласу по всій Україні розбудовує “співучий ректор” Михайло Поплавський. Обіцяє, що до “Євро-2012” такі виходки будуть усюди. Аби перед Європою соромно не було. Я бачила, які готельні комплекси “нагаратаю” пан Михайло вздовж траси Одеса-Київ. Тому не сумніваюся, що його “Поплавки” скоро і в Тернополі будуть. Ось тільки — чи довго протримаються? Якось мусила піти у громадський туалет. Спершу думала — не зайду, потім — не вийду... Видавалося, що ті свіні, перепрошую, люди, які в туалеті були до мене, не мають жодного поняття про елементарну гігієну, не те що — мінімальну культуру.

Та хіба проблема лише у туалетах?! А обортки та недопалки на тротуарах і клумбах? Ми ігноруємо чимало такого, що в розвиненому світі є нормою!

Наприклад, через перехрестя ходимо і їздимо так, як заманеться. Щодня двічі, дорогою на роботу і додому, спостерігаю одне тає ж — для більшості пішоходів світлофора не існує: “Ну, “червоне”, але ж я поспішаю!?” Куди? Під колеса? Адже часто на світлофор, що на Заразькій, не зважають і водії: “Нема нікого? ДА! не видно? То я проскочу!”.

Нещодавно побувала у Берегово, на Закарпатті. Маленьке містечко на кордоні з Угорщиною. Там люди вже живуть за європейським часом — із різницею на годину. У центрі міста є дуже незручний поворот. Рятує ситуацію світлофор. Приміром змінюється його світло через дуже довгі періоди. Треба 60 секунд стояти, поки він дасть пішоходам “зелене”. І всі СТОЯТЬ! Ніхто й кроку не ступить, хоча машин уже немає!

Правду писав Булгаков: “Розруха починається в головах...”. Так, ми мріємо, щоб нас прийняли у Євросоюз, але для цього треба хоча б щось змінити.

“Мамо, я – в міліції!”

Шахрай вимагав в Оксани Петрик 3 тис. грн. Казав, що у її сина — проблеми. Фахівці кажуть, що про такі трафунки слід відразу повідомляти в офіс мобільного оператора та у міліцію

Світлана ГРИВАС,
0-96-709-74-60

— Мамо, я в міліції. Із тобою зараз поговорять, — почула Оксана Петрик (прізвище змінене на прохання жінки — прим. ред.) чоловічий голос у трубці мобільного 9 липня, о 5.00.

Трубку нібито взяв майор міліції. Порадив привезти 3 тис. грн, аби залагодити проблеми сина. Це серйозно налякало родину. Чоловік пані Оксани відразу кинувся телефонувати синові зі стаціонарного. Виявилось, що той — спить у домі.

Кажучи номер мобільного під час повідомлення рахунку на вулиці, вказуючи дані в анкетах, можете власти в око шахраям. Пізніше не піддавайтесь на іхні телефонні погрози чи прохання, наполягають працівники філії мобільного оператора.

У міліцію про подібне повідомляйте відразу за номером “102”.

“Такі дзвінки лякають...”

— Як тільки чоловікова мати, почула те: “Із тобою зараз поговорять...”, — пояснює невістка Оксани Петрик пані Ліна, — передала слухавку свекрові. Він, не гаючи часу, зателефонував до сина, тобто моого чоловіка, аби пересвідчитися, що з ним усе гаразд. Люди ж, які вимагали грошей, почувши голос Василевого батька, кинули трубку.

Родина зрозуміла, що той дзвінок — не що інше, як спроба мобільного шахрайства. Але тернополяни зацікавили, звідкіля ж у незнайомих людей номер Оксани Петрик?

Однією цитатою

Сергій ШВОРНІКОВ,

нач. відділу зв'язків із громадськістю обласної міліції:

— Якщо ви отримали дзвінок із таким чи схожим змістом, відразу телефонуйте у правоохоронні органи — “102”. Адже йдеться про вимагання.

— Спершу ми запідозрили працівників, які поповнюють рахунки мобільників, — продовжує пані Ліна.

— Адже мама напередодні скористалася іхніми послугами на ринку. Вирішили, що наймовірніше — шахрай її десь там і підстерегли.

Петрики дізналися, що подібний дзвінок отримували не лише вони.

— Ця подія спочатку шокувала, — додає пані Ліна. — Адже, зрозуміло, може статися всяке. Потім шок переріс в обурення. До нашої знайомої телефонували із подібним “проханням” о 10-й ранку. Але у неї немає сина, тож вона цим надто не перейнялася.

Згодом пані Ліна поцікавилася в Інтернеті, чи бувало щось схоже з іншими людьми. Виявилось, таких історій — сотні (дів. малюнок справа — прим. ред.).

Сім'я вчинила правильно

Шахрай телефонували родині Петриків, приховавши номер свого мобільного. Втім, як запевняють у компанії мобільного оператора, номером якого користується постраждала, тих “жартівників” усе же можна знайти.

— Чоловік правильно вчинив, що

відразу зателефонував до сина, — пояснює менеджер зі зв'язків з громадськістю філії компанії відповідного мобільного оператора Віктор Гальчинський. — У такій ситуації перевіряти інформацію слід негайно. Проте, навіть якщо немає зможи це зробити, не поспішайте везти гроши вимагачам. Варто відразу зателефонувати на сервісний номер або у центр обслуговування, аби фахівці “вичислили” та заблокували номер, з якого вам телефонували.

Номер мобільного шахраїв працівники компанії мобільного оператора можуть, за його словами, вирахувати при деталізації дзвінка. Адже у більшості випадків він приходить лише для того, кому дозволяти, проте не для самої компанії.

— Якщо ви отримали подібний дзвінок, насамперед зверніться до мобільного оператора і в правоохоронні органи. Адже йдеться про вимагання грошей, тобто злочин.

Не повідомляйте номер

Власне, вберегтися від такого виду шахрайств — неважко, запевняє пан Гальчинський. Причому, зазвичай, жертвами обману люди становять з власної необережності.

Як вберегтися від шахрайства

Шахрай переважно повідомляють:

- ✓ про виграні гроші або ж цінні речі з проханням надати особисті дані, повідомити код поповнення; “Поповніть рахунок на 100 грн і отримайте утрічі більше.” Вкажіть код поповнення;
- ✓ близька вам людина — у бід, спід терміново поповніти такий-то рахунок, передати гроші.

Чого не варто робити:

- ✓ надавати особисті дані;
- ✓ повідомляти коди поповнення та передавати їх комусь;

Обов'язково спід передрати усі короткі номери, з яких отримали інформацію про виграні

У 2008 р. — лише один український мобільний оператор отримав понад 66 тисяч звернень про шахрайство. У 2010 р. — таких було 7 тисяч. У I кварталі 2011-го надійшло 1765 скарг. Тенденцію до зменшення кількості звернень пов'язують із тим, що люди більше поінформовані, як діяти у подібних випадках.

За інф. фахівці мобільного оператора

продовжують Віктор Гальчинський.

— Потім дивуються, чому ім постійно надходять повідомлення рекламного змісту. Тож варто спершу подумати, перш ніж залишати номер у різних місцях — на ринку, у магазині тощо.

ДО РЕЧІ

Поінформувати про подібний випадок потрібно не лише свого мобільного оператора, а й працівників правоохоронних органів. Із ними мобільні оператори співпрацюють, за схожих обставин надаючи відповіді на інформаційні запити. Спільними діями вони можуть запобігти втраті грошей чи повернути їх, якщо ви вже встигли відвести чи передати гроші.

“Незаконного” ідола — зняли

Віталій ДЕРЕХ,
0-96-714-38-79,
vitalij.dereh@gmail.com

На вантажівку, в кузові якої стояв кам’яний ідол заввишки більше двох метрів, здивовано оглядалися тернополяни, які прогулювалися парком ім. Т.Шевченка ввечері 11 липня.

Ідола комунальники демонтували близько 20.00. Але кран і вантажівка приїхали по нього близько 18.00. Коли прибули робітники, між ними та рідновірами, які встановили ідола, почалася шарпанина. Тривала вона недовго.

— Це — авторська робота українського скульптора Олексія Альошкіна, — розповідає голова місцевої громади Об’єднання рідновірів України Ігор Аркуша. — Це мій особистий дар Тернополю. Ми надали запит у краєзнавчий музей, і невдовзі звідти мали надати висновок.

Тоді ми оформили усі документи для встановлення скульптури. А вони не чекають на папері, а просто зімітають! На цю землю ніхто не претендує. Цей ідол — просто скульптура. Він не мав ставати місцем якихось масових паломництв чи зборів.

Близько 20.00 ідола біля основи закріпили металевими тросами. На “голову” накинули старі штані, аби не пошкодити скульптуру. Він на кількох цеглинах стоїть! — дивувалися робі-

Комунальники 11 липня пригнали кран. Ідола врешті поклали у кузов вантажівки і вивезли з парку

ти — Ніхто не заливав бетоном і не закопував його. Сильний вітер подув би, дощ підмив би основу і він впав би на когось.

Спостерігав за всім голова облради Олексій Кайда. Однак коментувати демонтаж відмовився. Сказав, що офіційна позиція з’явиться на сайті міськради. Наступного дня там було таке повідомлення (цитуємо): “В рамках підготовки до чемпіонату Європи з водно-моторного спорту, комунальними службами міської ради було проведено інвентаризацію пам’ятників садово-паркової скульптури. За результатами перевірки було виявлено незаконно встановлену паркову скульптуру, яка трактувалася однією з релігійних громад міста, як об’єкт

культурного призначення. Попри це міської ради є принциповою та однозначною — буде проведено демонтаж усіх самовільно встановлених об’єктів та споруд у місті...”

Утім, не всі незаконно встановлені культові споруди у Тернополі демонтують. Так, самовільно зведені каплиці з парку Національного відродження стоїть багато років.

Нагадаємо, люди, які захищали ідола у парку Т.Шевченка, у березні цього року виступали проти встановлення каплиці греко-католицькою громадою у дворі на вул. Корольова. Вони також вимагали демонтувати встановлений там хрест.

— Протягом розслідування змінилося п’ять слідчих, — розповідав раніше адво-

Евгенія ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23

П’ять років тюремі із конфіскацією майна 11 липня отримав засновник “Алігатора” Валерій Борисов. Термін ув’язнення рахують від 21 травня 2010 р.

Підсудний та його адвокати не згодні із таким рішенням.

— Будемо готувати апеляцію, — каже брат Валерія Борисова та його громадський захисник Віктор Борисов. — Вимагатимемо скасування вироку і повного вилівання.

Готовують апеляцію Суддя Федір Берегуляк призначив оголошення вироку на 10.00. Але із кімнати для нарад він вийшов через дві години. Причому вирок зачитував майже годину. Тим часом, підсудний і його рідні помітно хвилювалися. На засданні була матір Борисових. Від переживань жінці часто ставало зле, вона пила ліки.

Валерій Борисова суд визнав винним у вимаганні (ч. 2 ст. 189 Кримінального кодексу — далі КК), незаконному заволодінні транспортом (ч. 2 ст. 289 КК), викраденні, привласненні, вимаганні документів, штампів, печаток (ч. 1 ст. 357, ч. 3 ст. 357 КК).

Нагадаємо, у справі було 16 слухань. Вони почалися ще у жовтні минулого року.

— Протягом розслідування змінилося п’ять слідчих, — розповідав раніше адво-

кат Юрій Шерстобітов.

Підсудному за час слідства пред’явили звинувачення у дев’яти кримінальних справах. Врешті залишилося чотири, писала “20 хвилин” №82 від 11.07.2011 р.

Готельно-розважальний комплекс “Алігатор”, засновником і співласником якого є Валерій Борисов, уже майже рік не працює. Чоловік має багатомільйонні кредити. Бізнесмен потроху почав вирішувати цю проблему, але арешт з’явився йому руки.

Інший фігурант справи — Микола С., якого прокуратура звинувачує у тому ж, що і Борисова, наразі — неосуджений. Перебуваючи у СІЗО,

“Замовлення йде з Києва. Адже “Алігатор” під час “Євро-2012” можна використати для відмивання коштів бюджету. До речі, у Валерія Борисова — двоє дітей віком 7 і 8 років. Дітям, як каже брат підсудного, досі не говорять, що їхній батько — в тюрмі. Для них він — у відрядженні.

Валерія Борисова затримали наприкінці травня 2010 р. Тоді облуправління міліції очолював Василь Поліщук. Зауважимо, 8 червня він разом із начальником УБОЗу Григорієм Полковниковим повідомив про затримання бізнесмена, (“RIA плюс” за №23 від 09.06.2010 р. — прим. ред.). Уже 10 червня очільник обласної міліції написав рапорт на звільнення.

Вирок Борисову — п’ять років

Евгенія ЦЕБРІЙ,
0-96-915-39-23

П’ять років тюремі із конфіскацією майна 11 липня отримав засновник “Алігатора” Валерій Борисов. Термін ув’язнення рахують від 21 травня 2010 р.

Підсудний та його адвокати не згодні із таким рішенням.

</

ХОБІ

Редактор шпалти **Андрій ШКУЛА**, andriy.shkula@gmail.com

100 гривень і ти – рибалка

Нормальна споряджена поплавкова вудочка обійтеться в 100 грн, спінінг — у 130. Із усім цим можна сміливо вищупати на полювання як за хижаками, так і травоїдами. Фахівці запевняють, що з недорогим обладнанням можна навіть у рибальський спорт податися.

Головне для риболова – досвід

Асортимент спорядження – широкий. Але новачкам купувати найдорожче рибалки не радять

Андрій ШКУЛА,
0-97-910-46-38

“Кар’єру” риболова можна розпочати, маючи в кишенні зайвих 100 грн. Саме за стилів вдається укомплектути більш-менш нормальну вудочку для ловлі з поплавком.

Якщо ж мета — риба-хижак, потрібен спінінг. За таку амуніцію викладете додатково ще 30 грн. Проте така ціна — стартова. Якщо купувати товари середньої цінової категорії, суми потрояться.

Найдорожче рибальське приладдя в наших магазинах обійтеться в суму, що “перевалює” за тисячу. Ну, а якщо ви — початківець, але з амбіціями і прибултками, що в багато разів перевищують прожитковий мінімум, можна замовляти обладнання знаних у світі фірм. Така вудочка буде майже золотою, бо ж ціна зростатиме, починаючи від півдесятка тисяч гривень.

Не надто витрачаються

— Більшість тернопільських рибалок своїм хобі займаються в теплі місця, тобто сезонно. При цьому вони намагаються не надто витрачатися на “амуніцію”, — каже власник магазину рибальського спорядження “Рибак” Олег Діда. — Хотілося б, щоб подібне захоплення було масовішим і мало спортивний характер. Власне, для спортивного риболовства не потрібно колosalних сум. Головне — бажання. Тому кожному можна підбрати спорядження за його потребами та можливостями, тобто так, щоб від процесу людина і задоволення отримувала, і втішний результат.

Олег Діда, окрім того, що є бізнесменом і рибалкою, ще часто людина сама не знає, що їй потрібно. Риболовля — індивідуальне хобі, зауважують фахівці, тому значну роль відіграють деталі. Такі, здавалося б, незначні фактори, як згід людини, основні місця риболовлі, улюблена приманка та вид риби, мають окреме значення.

— Покупцям потрібно все пояснювати, адже навики і вміння здобуваються поступово, — вважає продавець риболовецького спорядження на

Усе, що знадобиться для “ПОЛЮВАННЯ” ЯК НА ХИЖАКІВ, ТАК І ТРАВОЇДІВ

Приладдя	Ціна (у грн)	Опис
Вудилище спінінгове	35-1500	Призначено для лову хижої риби. Легкі, міцні, дозволяють швидко та далеко закидати приманку та відчувати її “поведінку” під час змотування. Обирають спінінг залежно від місця риболовлі, стилю та здобичі. Довжина — в діапазоні 160-300 см. Бувають переважно суцільними чи двосекційними. На кожному вудилищі зазначені оптимальна максимальна та мінімальна вага приманки, яку зможе відчувати рука спінінгіста.
Вудилище поплавкове	25-900	Призначено для лову на поплавок. Такі вудилища легкі та міцні, проте дешеві екземпляри при значних навантаженнях можуть зламатися. Бувають такі вудилища цільними та багатоколінними (телескопічними). Останні — зручні для транспортування. Довжина поплавкових вудиль, залежно від місця риболовлі, “вписується” в діапазон — 250-550 см.
Котушка	5-3500	Пристрій, де міститься волосінь. Її поділяють на великі (діаметр — 85-120 мм) та малі (до 65 мм). Перші — вміщують від 100 м волосіні і традиційні для спінінга, другі — мають 30-50 м і оптимальні для поплавкових вудок. Котушки бувають інерційні та безінерційні (за способом розмотування волосіні). Форми та матеріали сучасних котушок — різноманітні.
Волосінь	2,5-100	Різиться кольором, діаметром і міцністю. Колір залежить від місця лову. Волосінь має бути малопомітною. Діаметр та міцність — взаємопов’язані. Поширені діапазон товщини — 0,12-0,6 мм, що в “перекладі” на вагу рибини, яку вона може втримати, становить 0,5-7,5 кг. Звичайно, буває й грубша волосінь. Вона втримує кілька десятків кілограмів.
Штучні наживки: блешня, воблер, твістер	0,8-350	Для лову хижої риби. Виготовлені з металу, пластику чи силікону. Маса залежить від здобичі та можливостей спінінга (2-60 г). Деякі — у формі риби, інші — схожі на личинок чи комах. Основна риса таких “наживок” — вони яскраві та помітні, а у воді імітують рухи традиційної здобичі хижаків. Залежно від ваги та різновиду призначено для лову біля дна, в товщі води чи під поверхнею.
Поплавок	1,5-30	Має кілька функцій. Основні: відображати кльов і тримати приманку на потрібній глибині. Усі поплавки (штучні та синтетичні) — легкі, міцні та водонепроникні. Підбирають їх залежно від водойми та ваги приманки.
Гачки (набір)	2-75	Відрізняються за розміром — номерами (№2,5-16) та за формою (напівкруглі, заокруглені й круто загнуті). Важливо уважує слід приділяти вістрю. Аби рибина, яка клюнула, не зірвалася, слід обирати гачки із гострим жалом і помітною “борідкою”.
Жива наживка: хробак, мотиль, опаріш (1-2 сірникові коробки)	5-6	Найкращий кльов — на живу наживку. Вона приваблює рибу (в основному — не хижу) своїм кольором, запахом і рухами. Така наживка універсальна для різних водойм і видів риб. Прийнятна як для літньої, так і зимової риболовлі. Головне — стежити, щоб наживка була свіжою.

* За інф. тернопільських риболовів, продавців магазинів і ринку та Інтернет

У водоймах риба насправді є, але не ловиться, бо – сита

Андрій ШКУЛА,
0-97-910-46-38

Короп, ляць, товстолобик, карась, плотва, окунь, щука, навіть такі рідкісні види, як білій амур і судак — “мешкають” у водоймах нашої області.

Про це розповідають іхтіологи. Натомість зоологи зауважують, що вся місцева риба — досить здоровя. Якщо і трапляються випадки більш-менш масової загибелі, то лише через природні фактори.

Вона — дуже чутлива

Не кожен регіон може похвалитися такою кількістю видів і такими “заселеними” водоймами, зауважують іхтіологи з місцевої держрибохорони. Часто люди вважають, що риби небагато, бо не клое, але це — не показник. Коли водой-

ми старі та великі — в риби доситьно іжі, кажуть фахівці. Окрім того, поведінка риби в різних водоймах — не однакова, тож не можна робити висновки лише за погодою чи атмосферним тиском.

— Риба має природні джерела харчів, тому погано йде на гачок, — пояснює провідний іхтіолог, заідувач сектору Тернопільської держрибохорони Інна Гоч. — Дехто вважає, що, як тільки настає хороша погода, можна ловити, але активність риби — ще низька. Проте вона є. Риба чутлива до багатьох факторів: температури води, повітря, атмосферного тиску, пори доби, сезону.

Окрім того, потрібно знати, де і яка риба живе. Якщо брати найпопулярнішу водойму Тернополя — став, то його умовно, можна поділити на дві частини: від дамби до Острівця закоханих і від нього —

до Білої, розповідають в рибопропускній. У першій — добре клое травоїдна риба: короп, ляць, карась, білій амур, у другій — хижаки: щука, окунь і судак.

Рідкісну треба відпускати

Останніми роками, визнає Інна Гоч, представників певних видів риби все ж поменшало. Так, у водоймах майже не залишилося білого амура та судака. Останнім Тернопільським став славився ще років 15 тому. Причини змін — різні. Одна з них — вимирання. Але

шкодить і вилов екземплярів репродуктивного віку в нерестовий період. Професійні ж рибалки риба відпускають відразу після зловлення чи великої риби. А тих, хто рибалить у нерест або ж із порушенням правил чи браконьєрським способом, — засуджують.

— Людина, яка себе вважає

справжнім риболовом, не піде в нерест рибалити у заборонені місця, — каже риболов-спортсмен Олександр Марків.

— Окрім того, людина совсім ніколи не візьме до рук сітку чи електровудочку. Особливий екземпляр риболов-спортсмен обов’язково відпустить. Але є люди, для яких такі правила нічого не варта. Власне, через них і меншає цінної риби. Хоча, якщо ловити із розумом, можна і не завдавати природі шкоди.

Місцева риба — здорова

Здоров’я в місцевої риби — у нормі, запевняють зоологи. Хворі вона мало, а якщо їй має проблеми, то людям це не шкодить. Так, тернополян занепокоїла недавня загибелі у Тернопільському ставі 15-30-кілограмових коропів. Їх тернополяни помітили із десяток екземплярів. Проте такий процес — природний, заспокоюють фахівці.

— Загибелі риби в озерах і ставах часто спричиняє посушлива погода. У воді тоді — надто мало кисню, — коментує завідувач кафедрою зоології педуніверситету Василь Кваша.

— У річках вода прохолодніша та проточна, до того ж — більше збагачена киснем, тому там риба не гине. Чому саме велика? Та тому, що через розміри та метаболізм вона потребує більше того ж кисню. Людям не варто думати, що це якася хвороба чи хімічний вплив.

Про ще одну проблему — червів, яких риболови виявляють під лускою, людям хвилюватися не треба, кажуть фахівці. Таке видовище неприємне лише з естетичної точки зору, а м’ясо після термічної обробки — нещідливе. Трапляються такі паразити в різних водоймах і у цілком здоровій риби.

На кожній водоймі риболовля є особливою

У Ставі можна “вполювати” велетенського коропа чи хижака. У “Топільче” рибка “грайлива”. Для риболовлі на Сереті треба і вудку підібрати, і специфічний стиль освоїти

Андрій ШКУЛА,
0-97-910-46-38

Риболовля — улюблена заняття значної частини городян. Адже навіть у Тернополі є де закинуті вудочки чи спінінг.

Шанувальники “тихого полювання” мають і Став, і невеликі озераця в гідропарку та парку “Топільче”, а також — річку Серет. Усі перелічені “рибні місця” — одні з кращих в області, визнані професійні спортсменами-рибалкови та гості з-за кордону. Однак риболовля в кожній із названих локацій має специфіку та шанувальників. Вони й погодилися розкрити таємниці успішної риболовлі для читачів “RIA плюс”. Хоча й зізналися — всього розказувати не будуть, бо в кожного рибалки має бути свій секрет.

За хижаком — на Став

За хижаками та великою здобиччю місцеві рибалки радять йти на Став. Проте, зауважують, кльову можна чекати довго.

— У Ставі можна впіймати щуку, окуня та судака. Також є коропи, ляшці та навіть білі амури, — розповідає рибалка із 13-річним стажем Іван Кміц — У річці водиться невелика риба, переважно плотва, карасі та окуніці. Тож варто знати, куди йти з вудкою, а куди — зі спінінгом.

У ставочках, що в парках, риби також багато, ділиться досвідом пан Кміц. Зустрічаються там найчастіше карасі, окуні та підлящики. Чоловік каже, що рибалити там він не любить, бо крупної риби в тих ставочках немає.

— Якщо обрати хорошу блешню чи воблера, то на дамбі Ставу можна за день кілька щук кілограмових впіймати чи окуніців, рідше — судака, — розповідає чоловік — На відварену кукурудзу чи канчу з манки під Білою можна коропів і ляшців потягати. Іноді — екземпляри по кілька кілограмів трапляються.

“Не з’їсти такої юшки — гріх...”

Андрій ШКУЛА,
0-97-910-46-38

Юшка — чи не найпопулярніша страва з риби. Особливо смакує вона в “польових” умовах, зі звойно впійманої риби.

У різних риболовів — свої рецепти приготування цієї страви на вогні та “родзинки” покращення її смаку. Проте всі сходяться на такому: потрібно мати кілька видів риби та... 100 г горілки, без яких юшка — не юшка.

— Юшка, зварена вдома, — звичайний суп, — каже тернопільський рибалка із стажем Володимир Марценюк — Лише на природі, біля водойм, в хорошій компанії юшка смакує так, як треба. Не з’їсти на риболовлі рибної юшки — гріх. Але страва ця насправді складна. Тільки аматорам видіється: накидав, посолив, поперчи, закипіло і готове.

У різних кухарів рибна юшка, як визнає рибалка, має спільну базу — набір інгредієнтів.

— Якщо варити вдома, краще брати голови та хребти великої та жирної риби — для навару, а для смаку — хижку рибину. Підійдуть, приміром, товстолобик і щука, —

Якщо ж ви — любитель динамічного кльову, краще йти в “Топільче”. Там невеличкі рибни не дадуть вам нудзувати — гратимуться з наживкою. Щоправда, приманкою варто запастися, бо часто з води доведеться виймати “голий” гачок, попереджає рибалка.

Витягнув 15-20 кілограмів

У Ставі є крупна риба. Рибалки кажуть, що іноді на поверхні води чутно такі сплески, наче вага екземпляра становить не менше 15-20 кг. Декому таких гігантів “вполювати” пощастило.

— Наприкінці весни чоловік не подалік дамби витягнув коропа вагою близько 20 кг. Още я розумію, трофеї! Шкода, правда, що не випустив... Але це — особиста справа риболова, — каже рибалка Олег Стрільчинський. — Я не такий везучий. Максимум — короп на 2 кілограмами. Упіймав його неподалік

“У нашій річці найкраще йдуть плотва й окунь. Люблю і першу, і другу рибку. Їх на хробака та опариша ловлять. Але рибалити на ріці, не так вже й легко...”

причалу з боку Кутківців. Ох, намучився я з тією рибиною... Ніби невелика, а так смікала! Думав, вудилище “не виживе”.

Улюбленна наживка риболова — дощові хробаки. На них і хижака, і “травоїда” упіймати можна. Щоправда, їх чоловік радить копати у землі під гноєм, бо такі для риби смачніші та помітніші у воді. Якщо ж викопали хробаків зі звичайного ґрунту, варто до ємності, куди їх складете, додати кілька крапель олії. Трішки, щоб вони не задихнулися, а лише отримали бліск і запах.

“На річці гачок зносить...”

На річку, як радить місцевий рибалок Олександр Ханько, кра-

ще йти із короткою — до 3 метрів — вудочкою. Розмір має значення, бо в рибних місцях через гілки дерев, важко закидати.

Разом із тим, вудилище не повинно бути коротшим 2,5 метра. Адже береги бувають високими, а біля них — мілко. Тож хоча б із півтора метра від берега закидати треба, радить чоловік.

— У нашій річці найкраще йдуть плотва й окунь. Люблю і першу, і другу рибку. Їх на хробака та опариша ловлять, — зауважує пан Олександр. — Але рибалити на ріці без досвіду — не так вже й легко. Через сильну течію поплавок зносить. Окрім того, там, де дуже швидка вода, його просто водить течією і покльовки не видно. Однак можна пристосуватися.

Проте у річці великої риби не сподівайтесь, наголошує досвідчений рибалка.

— Але такої, розміром із долоню, як поталантить, штук 20-30 натягти можна, — додає він. — Тільки треба у годині п’ятій ранку вже сидіти тут із вудкою. До речі, іноді взагалі не клює. Не знаю чому. Ніби наживка хороша, погода чудова, а не клює і все! Може рівень води падає чи атмосферний тиск. Тому якщо одного разу нічого не “вполювали”, не треба думати, що завжди так буде.

Чоловік радить, аби поплавок не зносило та не водило, брати не менше, як двограмове грузило та тонкий поплавок. Ще один варіант риболовлі, як каже чоловік, — “на підсічку”.

— Тобто підняти його так, щоб він був над водою, — пояснює він. — А здобич витягати, коли волосинь натягнеться та підніме поплавок.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10201168

бульйон. Потім процідити. У чиселі навар треба кинути картоплю кубиками, а потім різану соломкою морку і цибулину, додати солі.

Хвилин за п’ять до кінця приготування добавляють порізане філе риби та вливачи 100 г горілки.

— Тоді м’ясо не розвариться, а юшка матиме чудовий смак, — проводжує він. — Коли страву знімають з вогню, додають суху траву базиліку чи шафрану та перець. Зелень краще кидати вже в тарілку.

Дехто із рибалок, як зауважує пан Олександр, ще й гасить в юшці жевіріочу головешку. Мовляв, у юшці тоді — присmak диму. Однак, якщо страву готовити на багатті, смаку там і так досить, пеконує рибалка.

— Із рецептом, — наголошує тернопільський рибалка, — можна фантазувати. Приміром, якщо не вдалося впіймати велику рибу для філе, бульйон я не процідую, бо за час приготування кісточки невеличкої риби розварюються. Якщо ж немає різних спецій, головне — щоб були сіль і перець. Бо для рибалок набагато важливіше після хорошої риболовлі просто посидіти в колі таких же поціновувачів відпочинку з вудочкою.

РЕКОРДИ ТЕРНОПІЛЛЯ

Упіймав велетня

— На таку рибину я й не сподівався. Думаю, кілограмів 20 має. Ловив на спинінг із блешнею, сподівався на хижака, — розповідав навесні 2011 р. рибалов Мирон Ференц. — Що приготуємо з такого улову — вирішило на сімейній раді. До речі, попередній мій рекорд — також ко-

роп у нашому Ставі. На 14 кілограмів. Його я впіймав також на блешню.

Рибалив тернополянин на дамбі. Чи “підгодовував” місце, як довго боровся з рибою та як зумів її витягти, тернополянин не розповів. Зауважив, що в кожного риболова є таємниці.

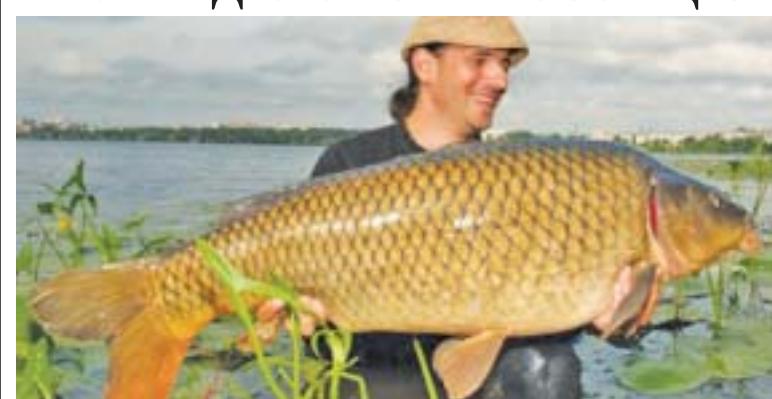
“Вполювали” хижаків

— Зі щукою більше 12 кг пощастило саме мені, — розповів тернополянин Володимир. — Щоб з під льоду її дістати, мусив розширити лунку. Довжина рибини — 105 см, у діаметрі вона мала всі 22 см. Такі екземпляри нечасто “клюють”. Востаннє подібну щуку витягли три роки тому. Її вага була майже 11 кг, тобто мій вилов — важкий.

Пощастило рибалкам Володимиру та Дмитру зі щукою-велетнем на Івачівському водосховищі взимку 2011 р. На такий вилов чоловіки не сподівалися. Коли на жерлицю з окунцем уперше клонуло, вони відчули масу хижака і засумнівалися, чи зможуть його витягнути.

Гігант дістався іноземцю

— Я навіть не уявляв, — ділився враженнями рибалка з Чехії Лукаш Краса, — що 20-кілограмовий короп може так боротися за життя. Я завжди мріяв упіймати таку дику рибину, і моя мрія нарешті здійснилася. Причому — тут, у цьому чудовому місті. Короп прожив довгих 20 років і у нього було стільки можливостей опинитися на сковорідці, однак він вижив!

“Вполював” свій трофей влітку 2010 р. гість з-за кордону на Ставі — з боку “Фуршету”. В Україну пан Лукаш приїхав, аби порибалити. Чоловік — знаний в світі риболов-професіонал, співзасновник міжнародного клубу спортивної риболовлі. Окрім того, він захисник трофеїної (більше 10 кілограмів — прим. ред.) риби. Тому свій улов після фотосесії відпустив.

Амур, а потім короп

— Ще не знаю, що робитиму з уловом, але точно не продам, — казав тернопільський рибалов Борис Гоша влітку 2009 р. — На що ловив, не скажу — таємниця. Але 10-кілограмовий короп — ще не рекорд. Я ловив і більших.

Спіймали коропа чоловіків з рибальським стажем майже півстоліття, пощастило на набережній Тернопільського Ставу. Його рекорд — за два місяці до того впійманий більш амур вагою 17 кілограм. Пан Борис витяг від берега. Спіймався на коропа в кілограм-два, а тут — більш амур вчепився, — пригадує пан Гоша. — Коли підтягнув до берега, пляшкою оглушив.

— Я закинув метрів десять від берега. Спіймався на коропа в кілограм-два, а тут — більш амур вчепився, — пригадує пан Гоша. — Коли підтягнув до берега, пляшкою оглушив.

За офіційними дослідженнями NRS+ 2009 грудень

Кожну газету "RIA плюс" читає 46,4% тернополян віком 12-65 років. Це 76 021 ваших потенційних покупців.

76 021

Ваших потенційних покупців прочитає Вашу рекламу

За останні 6 місяців "RIA плюс" прочитало 73,2% тернополян віком 12-65 років. Це 119 874 ваших потенційних покупців.

119 874

Ваших потенційних покупців прочитає Вашу рекламу щомісяця

Реклама за
0,3 коп.

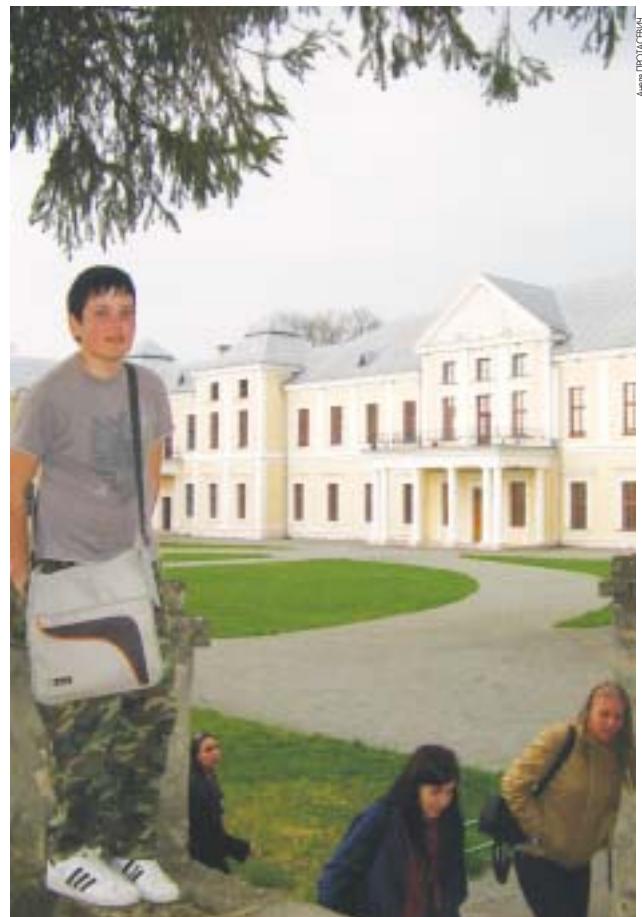
Саме стільки Ви сплачуєте за контакт з одним Вашим потенційним покупцем (блок "Стандарт" - 88 см²)

258,39 грн = 0,003 грн
76 021 чол. чол.

Шукають меценатів та інвесторів. Грошей на ремонт палацу бракує

У Вишневецькому палаці наразі впорядкували лише центральну будівлю, відтворили площе перед фасадом. Планів — багато. Але фахівці сумніваються, що їм вдасться зібрати всі картини, зброю, порцеляну та інші коштовні речі роду Вишневецьких

Палацова площа й центральна будівля замку у Вишнівці після реконструкції має охайній вигляд. Всередині палацу триває ремонт

Анеля ПРОТАСЕВИЧ,
0-68-105-76-32

— Князі мали кращі фінансові можливості, ніж ми, — каже науковий співробітник національного заповідника "Замки Тернопілля" Любов Шиян. — Останній із князів Вишневецьких, Михайло-Сервацій, був одним із найбагатших у Європі...

Вона переконана, що відтворити резиденцію Вишневецьких — обов'язок українців. Ця "родзинка" працювала б на імідж всієї держави.

Палац Вишневецьких, що неподалік Збаража, мають відновити до 20-ї річниці Незалежності. Плани науковців грандіозні — вони хочуть повернути князівську резиденцію до того стану, який вона мала у своїх найкращі часі.

Коштів на це не вистачає. Щоб завершити реставраційні роботи й наповнити зали цінними експонатами, — шукають меценатів та інвесторів.

Нагадаємо, реконструкцію палацу розпочали більше п'яти років тому, після створення національного заповідника. Нині родовий маєток Вишневецьких — філіал музею-заповідника "Замки Тер-

нопілля". Хоча раніше там "жили" кілька державних структур — училище, кінотеатр, будинок культури, бібліотека, навіть невелика фабрика. У планах — спорудження музею художника Івана Марчука та готельно-відпочинкового комплексу.

Колекції пам'яток — по всьому світу

Раніше Вишнівець називали "маленьким Версалем", а тепер це селище зазвичай приваблює туристів не пишністю залів палацу та багатством експозицій, а містичними легендами, пов'язаними із долями людей, які мали прізвище Вишневецькі. Чез те, що "біографія" цієї місцини тісно пов'язана із історією Польщі, туди дуже полно бояться приїздити туристи з цієї країни.

Кілька разів на рік я приїжджаю туди, щоб прогулятися парком і зробити ескізи для картин. До речі, там легко себе уявити панночкою у мереживній сукні, — каже тернополянка Ірина Положай. — Дуже часто на-траплюю на групи поляків.

Численні колекції цінностей, які прикрашали замок Вишневецьких, нині розпрощені по цілому світі. — Це один із найкращих і найпрезентабельніших заїз. Зустрічали тут навіть європейських монархів, — проводжує науковець.

На першому поверсі палацу встановили вікна, облаштували опалення, здійснили внутрішні оздоблювальні роботи. У День незалежності, тобто 24 серпня, планують відкрити відреставрований дзеркальний зал. Фахівці відновили його первісне планування.

— Більше двох століть — із середини XVIII до кінця XX-го — палац був одним із найбільших музеїв Центральної й Східної Європи, — додає Любов Шиян. — Його колекції вражають! Лише галерея живопису складалася із 3,5 тисяч полотен. Там було 600 портретів, серед яких — знамениті зображення родини Вишневецьких. Ті зараз прикрашають резиденцію Президентів у Києві.

Фахівці вже сумніваються,

що під один дахом їм вдасться зібрати всі картини, зброю, порцеляну та інші коштовні речі роду Вишневецьких.

— Наша мета — відтворити палац таким, яким він був у свій "золотий" вік. Були часи, коли його інтер'єри слугували взірцем для інших палаців не тільки Волині, а й Російської імперії, — пояснює науковець.

Хочуть відкрити дзеркальну кімнату

У палаці наразі впорядкували центральну будівлю, відтворили площе. Її "розбивку" виконали відповідно до того, якою вона була у XVIII ст. Також оновили фасад будівлі.

— Але ми не можемо відтворити меблі та інші елементи інтер'єру. Щоб наповнити залі, треба співпрацювати з іншими музеями, використовувати їхні фонди, — каже пані Шиян.

На першому поверсі палацу встановили вікна, облаштували опалення, здійснили внутрішні оздоблювальні роботи. У День незалежності, тобто 24 серпня, планують відкрити відреставрований дзеркальний зал. Фахівці відновили його первісне планування.

— Це один із найкращих і найпрезентабельніших заїз. Зустрічали тут навіть європейських монархів, — проводжує науковець.

На стінах дзеркальної залі була імітація вікон у вигляді дзеркал. Цього вимагала мода XVIII ст. Завдяки цьому зал видавався вдвічі більшим. Позолочене різьблення відбивалося у дзеркалах, і це створювало особливу пишність, описує пані Шиян.

Дивіться відео
www.20minut.ua/news/10201176

У заповіднику вже мріють про пам'ятник, музей і готель

Грандіозні плани щодо по-пуляризації палацу у Вишнівці має влада та дирекція Національного заповідника, до складу якого входить та-кож князівська резиденція.

— Шукаємо інвесторів, які допомогли б облаштувати кілька кімнат під готель, — каже директор заповід-

ника "Замки Тернопілля" Анатолій Маціпур.

Натомість губернатор Валентин Хоптян пропонує перед палацом спорудити па-м'ятник одному із представників князівської родини — Байді Вишневецькому.

Серед інших ідей — від-криття музею та майстерні

нашого відомого земляка Івана Марчука. Художник уже дав на це попередню згоду. Планується, що музей облаштують у дзеркальній залі палацу. Митець зможе там мати кімнату для проживання та зустрічатися зі своїми учнями, наголошує пан Маціпур.

Фахівці вже сумніваються,

Лисиця забігла просто у хату до жінки

Анеля ПРОТАСЕВИЧ,
0-68-105-76-32

— У селі всі налякані. Адже не пам'ятають, аби лисиці забігали з лісу до хат, — розповідає Надія Руда. — Дікі звірі там крадуть курчат, а собак не бояться.

Тернополянка Надія Руда зателефонувала у редакцію з проханням допомогти жителям села Шпиколосів Кременецького району.

— Нещодавно іздила до себе на батьківщину, на Кременеччину. Дізналася, що там людей лисиці просто тероризують, — розповідає пані Руда. — Селяни не мають спокою. Курчат пропадають на-віть серед білого дня.

В обласній санепідемстанції нам повідомили, що цьогоріч у Кременецькому районі дійсно зареєстрували най-більше випадків сказу у тварин — корів, собак та котів. Тому фахівці радять людям бути обережними, обов'язково щепити всіх домашніх тва-

рин. Не заважить також вак-цинувати і худобу, але — за прописом ветеринара. Натомість "сміливих" лисиць лікарі-епідеміологи радять не налякати. Краще — впіймати тварину та віддати спеціалістам для обстеження.

Лисиця забігла до хати

— Село розташоване неподалік лісу. Але ми ніколи не боялися звірів, — розповідає жителька Шпиколосів Марія Семенюк. — Та останнім ча-сом усе змінилося. Якось, поки я дойла корову, втратила відразу чотирьох курчат.

Жінка пригадує, як одногодіння руді злодійки вкрали 16 курчат.

— Адже не можуть люди весь день тільки те ю роби-ти, що пильнувати лисицю, — бідкається жінка. — Роботи в селі чимало!

Пані Семенюк пригадує, що навесні мисливці відстрілювали лисиць неподалік їхнього села. Тому дуже здивована, що ті не бояться людей та забігають у село.

— Думаю, що вони ска-жені, бо лиси насправді бо-яться людей і не підходять близько до хат, — розмірко-вuje жінка. — До того ж, со-баки дивно поводяться — не ганяють звірів з подвір'я, а ховаються від них.

Неподавно, як вона каже, лис забіг просто до хатини двох бабусь.

— Старенькі здійняли галас — звір втік, — продов-жує Марія Семенюк. — Торік дуже рідко лисиці навідувалися у село, причому — лише вночі. Щоб хтось побачив

ти, корови можуть перено-сять сказ. Причому кількість випадків цієї недуги у тва-рин останніми роками зростає, зауважили медики. Вони нагадують: для людей це за-хворювання — смертельне.

— Щорічно маємо понад дві тисячі випадків сказу у тварин, — продовжує пані Буртняк. — Якщо до 2009 р. ситуація була більш-менш благополучною, торік в об-ласті від сказу померла лю-дина. Її вкусив, хворий на сказ, сусідський собака.

Від початку цього року епідеміологи зареєстрували 16 випадків сказу у тварин. Найбільше — у Кременецькому районі (6 випадків — прим. ред.), Гусятинському (3), кілька випадків — у Заліщицькому. По одному — у Бережанському, Бучацькому, Збаразькому та Теребовлянському районах. Лисиця, хворих на сказ, у цьому пе-реліку — найбільше.

— Лисиці повинні бояти-ся людей. Така іхня природа. Здоровий звір ніколи не на-близиться до житла, — по-яснює лікар-епідеміолог. Лисиці, а також собаки, ко-

Однією цитатою

Тамара БУРТНЯК, заввідділом особливо небезпечних інфекцій обласної санепідемстанції:

— Навесні 2011-го мисливці знишили в області 551 лисицю, але тільки у п'яти виявили сказ. Раджу селянам звернутися в товариство мисливців. До лікарів люди нехай йдуть негайно, якщо тваринакусила чи навіть заспинила. Щеплення призначають індивідуально.

— Думаю, що вони ска-жені, бо лиси насправді бо-яться людей і не підходять близько до хат, — розмірко-вuje жінка. — До того ж, со-баки дивно поводяться — не ганяють звірів з подвір'я, а ховаються від них.

Неподавно, як вона каже, лис забіг просто до хатини двох бабусь.

— Старенькі здійняли галас — звір втік, — продов-жує Марія Семенюк. — Торік дуже рідко лисиці навідувалися у село, причому — лише вночі. Щоб хтось побачив

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10201158

Дають 10 тисяч, щоб “відкосити”

Майже 60% студентів не планують йти до армії. Вони знають, скільки і кому треба дати, аби відкупитися від служби

Надія НОВАК,
novak@te.ria.ua

— Я не хочу працювати в правоохоронних органах, тому служити в армії мені зовсім необов'язково, — зізнається студент економічного університету Олександр (прізвище з стичних мотивів просив не називати — прим. ред.).

До того ж, юнак має проблеми зі здоров'ям, а тому сумнівається, що пройде медкомісію у військкоматі. Таких, як він, у Тернополі — чимало. Адже майже 60% наших студентів із різних причин не планують йти до армії. Більше того, вони знають людей, які відкупилися від служби. Відомий їм і розмір хабарів, сплачених, аби “відкосити”.

Такі висновки зробили представники обласної молодіжної громадської організації “Спілка молодіжного самоврядування”, провівши анкетування потенційних солдатів. Оприлюднили результати соцопитування “Ставлення студентів тернопільських ВНЗ до строкової служби та факти відкупу від служби в армії” 7 липня. Отримані дані організатори вважають максимально правдивими, бо анкети були анонімними. Тобто юнаки не боялися відповісти чесно.

Суми від 7,5 до 8,5 тисяч

— Більшість — 57,5% студентів не планує служити, — каже керівник проведеного соцопитування Уляна Онисько. — Часто студенти вважають армію марною тратою часу, бо вже бачать своє майбутнє, і воно не пов'язане з правоохоронними органами. Дехто зі студентів не піде служити за станом здоров'я. Інші вважають, що служити нині непрестижно. Тим паче, якщо є можливість відкупитися (див. довідку — прим. ред.).

Власне, тернопільські студенти добре знають, скільки треба заплатити, щоб “відкосити”.

— Найбільше респондентів називали суму від 7,5 до 8,5 тис. грн, — додає вона. — Натомість 14% вказали суму від 10,5 тис. грн. Також ми ставили питання: чи плануєте ви після закінчення вузу відкупитися від армії. 76% відповіли, що не планують. На нашу думку, такий високий показник зумовило те, що студенти все ж не хотіли в анкетах оприлюднювати всі дані про свої подальші плани.

Серед причин, які відлягають мільйон від служби, — можлива втрата здоров'я та життя (31,6%), дідівщина (31,9%), погане харчування (25,4%).

— Перевагами строкової служби молоді люди вважають хорошу фізичну підготовку (32,4%), можливість дисциплінувати себе як особистість (36,9%), навчитися користуватися вогнепальною зброєю (10,4%), — каже Уляна Онисько, — а також — майбутнє працю в правоохоронних органах (36,3%).

Хлопці із села служитимуть

Опитування також показало, що є різниця у ставленні до служби в армії в уродженців села та міста.

Так, значно вищий відсоток тих, хто планує служити, — серед виходців із села (53,95%) чи селищ міського типу (47,2%). У тих же, хто народився в місті чи в малому містечку, показники значно нижчі — 37,1% та 26,5%, відповідно.

— Можливо, у студентів із села чи селища — менше шансів після закінчення вузу ухилитися від служби в армії, — припускає Ігор Процик. — Також у невеликих населених пунктах, ймовірно, службу в армії вважають потрібою для справжнього чоловіка.

Ставлення до служби в армії різничається і від того, на якому курсі на-

— Я з дитинства мріяв служити в армії, — каже солдат Василь Денис (21 р.). — Про те, аби “відкосити” навіть мови не було. Влаштувався на контрактну службу. Планую стати офіцером

вчаться студенти. Плавно зростає відсоток тих, хто планує йти до армії до четвертого курсу, але на п'ятому — кількість охочих різко зменшується (30,8%).

— Очевидно, студенти, які вже є випускниками, чітко уявляють майбутнє і точніше відповідають на запитання: чи служитимуть, чи ні, — додає Уляна Онисько.

Оцінка рівня ефективності української армії становить 3,42 за п'ятибалльною шкалою, де 1 — дуже ефективна, 3 — важко сказати, 5 — дуже неефективна.

— При цьому ми помітили, що респонденти, які все-таки планують служити, частіше вагалися із відповіддю на таке запитання, — продовжує вона. — Ті ж, хто не хоче йти до армії, вважають українську армію неефективною.

Однак більшість респондентів (76,6%), як свідчать дані опитування, не планує відкуплятися від армії.

I це при тому, що чимало студентів спершу чітко визнали, що не хочуть відбувати строкову службу.

— Мабуть, респонденти намагалися або приховати інформацію, що планують відкупитися, або мають намір “відкосити” в інший спосіб, — вважає пан Процик.

Відповідаючи на питання про розмір відкупу, тобто хабара, юнаки вказували меншу суму, ніж витратили на це інші друзі та родичі.

— Усі чомусь думають, що їм це коштуватиме дешевше... Додам також, що ми знаємо про те, що деято нині платить, щоб його взяли в армію, — підсумовує чоловік.

До речі, організатори опитування ще не знають, якою буде реакція військових і працівників військкоматів на отримані під час анкетування дані. Мовляв, їх це може навіть обурити. Наразі ж метою дослідження, як каже Ігор Процик, було довести, що Україні треба

всерйоз замислитися над тим, аби зробити армію професійною.

Дивіться відео
www.20minut.ua/news/10201362

ДОВІДКА

◆ Анкети у травні-червні отримали 800 студентів чотирьох вузів Тернополя. Похибка дослідження — 1%.

◆ Про ознайомлення із випадками відкупу “так” вказали 81,1%.

◆ Лише 5,2% не мають можливості відкупитися від армії.

◆ Особи, до яких звертатимуться респонденти, щоб відкупитися:

— начальник військкомату чи знайомі у військкоматі — 25,2%;

— знайомі зі зв'язками — 40,0%;

— голова медкомісії — 15,7%;

— впливові місцеві чиновники (депутати та ін.) — 9,6%.

За інф. Ігоря ПРОЦИКА

БАНКЛІВІВ
банк нових можливостей

Накопичуй на свою мрію!

депозит

«Наше майбутнє»

15% річна угрупованість 6,5% річна у Євро 7% річна у доларах США

Чекаємо вас у Тернопільському відділенні:
м. Тернопіль, вул. Мазепи, 8 тел.: (0352) 43-23-86

0-800-50-58-48
www.bankliv.com

Партнер

Грація
фотостудія

“MISS 20 ХВИЛІН 2011”

Умови конкурсу дивіться на www.20minut.ua

Надсилайте свої фотографії і контактну інформацію на e-mail:
miss20hv@gmail.com

Детальніше за тел. 43 00 50

Марта Більська: “Від “Радіо 24” людина отримує повну й об’єктивну картину дня...”

У наш час люди не можуть закритися від зовнішнього світу, навпаки, вони потребують інформації. Все, що насамперед необхідно знати нашому сучаснику, слухачам дає “Радіо 24”. Отримують вони і якісну музику

“Радіо 24” — проект, який в Україні реалізовують упродовж кількох місяців.

Саме ця новинка заповнила нову нишу, адже йдеться про інформаційно-музичне радіо для жителів п’яти областей Західної України, яким потрібно багато якісної та своєчасної інформації.

Про особливості нового інформаційного продукту — в інтерв’ю з програмним директором “Радіо 24” Мартюю Більською.

— Міжнародні радіостанції закривають редакції українського мовлення. Чи був сенс на цьому тлі створювати нове радіо?

— Я володю іншою інформацією. Найрейтинговішими нині є саме місцеві радіостанції. Місцевий слухач хоче чути місцеві новини, хоче чути ведучих, яких він розуміє, знає і любить, і хоче чути радіостанцію, створену спеціально для нього. У Києві чи будь-якому іншому місті неможливо створити радіо, яке підійде усім, адже неможливо бути універсальним.

Тож сенс створювати нову радіостанцію був: наша інформаційних радіомереж — не зайняття! Ми бачили потребу у наданні великої кількості достовірної актуальній інформації. Зазначу: “Радіо 24” із травня — мережева радіостанція. Її слухають у Волинській, Рівненській, Тернопільській, Івано-Франківській та Львівській областях.

— Яка концепція радіо?

— Ми прагнемо задовольнити потребу у різноманітній інформації. При цьому вона має бути універсальною, об’єктивною та достовірною.

В Україні є багато радіостанцій, але на 90% — це розважальні музично-інформаційні хвилі. Не було жодної мережової інформаційно-музичної радіостанції. Ця ниша просилася, щоб її заповнили.

Насправді треба бути дуже потужною фірмою, щоб дозволити собі таку розкіш, бо інформація — це не те, на чому на радіо легко заробиш. Гроши заробляють конкурентами, інтерактивами, розважальними програмами.

Нам, можливо, легше було створити інформаційну радіо-

станцію і давати людям те, чого вони ще досі не мали, бо у структурі медіа-холдингу — потужна інформаційна база: “Телеканал 24”, служби інформації “Наш Репортер”, Радіо “Люкс FM”, власні інформаційні сайти. Ми маємо справді значну кількість інформаційних джерел і кореспондентську мережу. Хоча для радіо-новин працювати репортерам треба по-новому.

— Розкажіть детальніше про підходи до формування радіоновин.

— Ми можемо здобувати інформацію з великої кількості джерел і давати її слухачам. Нам вдається забезпечити інформацію у значній кількості, бо у нас самих випусків новин — багато, і спеціального ефірного часу — також. Випуски новин йдуть чотири рази за годину, починаючи від 6:45 до 21:00. При цьому наші новини є довшими і розгорнутішими, особливо на початках годин: їхня три-valість — майже п’ять хвилин, для FM-радіостанцій — це справді багато.

Тому, слухаючи “Радіо 24”, людина отримує повну та об’єктивну картину дня. Нічого не залишається недоступним чи прихованим.

Інша особливість нашої радіостанції — у нас немає діджеїв і ведучих у звичному розумінні. В ефірі — журналісти. Це важливо: людина, яка готує інформацію, сама

її і подає. Вона не бавить, не розважає, не розслабляє, вона — професійний журналіст.

Тобі, працо-

ючій людині, саме вона дас результат своєї праці. Тобто на такій радіостанції журналісти — найважливіші.

Немає межі досконалості

— Досвід багатьох FM показує, що присутність певної притягальності особистості — ведучого дуже додає популярності всій станції. Чи робите таку ставку?

— Зірка передбачає, що в даному проекті буде елемент шоу. Щоб журналісту стати зіркою, він має бути не просто репортером, а журналістом з певною манерою ведення ефіру, з певною поведінкою, можливо, зі скандальним чи яскравою пригодою у минулому. Бути зіркою — ціла наука! Сьогодні ми не ставимо журналістам завдан-

ня ставати зірками. Вони мають стати такими професіоналами, до авторитетного слова і повідомлення яких будуть дослухатися, яким будуть довіряти. Тобто, це не зірковість, а авторитет. Трехінця речі. Хоча... якщо згодом у такий спосіб вони стануть і зірками, я радітиму.

До речі, зірка не завжди підвищує рейтинг радіостанції. Ми щасливі усвідомлювати: “Радіо 24” — це командний продукт, і якщо забрати якийсь елемент, когось із нашої команди: чи журналіста, чи музредактора, чи когось зі служби інформації, чи реалізатора ефіру, розпадеться старанно збудована “споруда”. Ми щасливі, що ніхто на себе ковдру не тягне. Ми всі залежимо одне від одного, і це означає, що кожному з нас — вигідно, щоб інший в команді добре працював. Це не красиві слова, а правда.

— **Мова в ефірі дуже важлива з огляду поширення культури мовлення. Чи зможе команда “Радіо 24” задавати у цьому тон?** Адже чимало станцій в Україні, намагаючись працювати і на україномовну аудиторію, і на російськомовну, часто не мають достатнього професіоналізму і транслюють недолугі висловлювання.

— Мовити без запису — завжди ризик, це складно. Ми взяли на роботу людей із довідом, але й вони помилюються. Ніхто не застрахований від ляпів. Ідеальних людей немає, тож не буває ідеальних журналістів. Вимагати, щоб журналіст в ефірі ніколи не помилився — нереально, хоча... немає межі досконалості, і ми до неї рухаємося!

Керівник нашої служби інформації Ольга Боровець працює із ранку до пізнього вечора — від першої до останньої зміни. Вона стежить за кожним випуском!

Працює музичний відділ

— Чи бачите ви, з ким “Радіо 24” може конкурувати?

— Зараз не бачу таких радіостанцій, бо, як я вже казала, інформаційна радіоніша не заповнена. Це означає, що є поле діяльності і для інших творчих людей. Вони

— Активні ділові українські жінки та чоловіки — саме для них працює “Радіо 24”, — каже Марта Більська

також можуть зробити інформаційну радіостанцію, і тоді нам буде цікавіше працювати та конкурувати.

Якщо говорити про певні приклади, то у світі є такі радіо, зокрема в Росії, але ми можемо слухати їх тільки в Інтернеті, вони мають інший контекст. Можемо хіба що аналізувати їхні успішні рішення і поважати їхнє працю! І що дуже суттєво — наша музична сторона така ж сильна, як інформаційна. Про музичне наповнення ніхто не забув, над ним окремо дуже сильно працюють, тому наш слоган і звучить так: “Все найважливіше для тебе”. Тобто головне для нас — і інформація, і музика

— Якими є музичні вподобання аудиторії “Радіо 24”?

— Ми працюємо у так званому AC-форматі (Adult contemporary format). Це музика дорослих людей. Їм подобаються хіти останніх 20 років і сучасна популярна музика. При цьому чоловіки люблять ще й хорошу якість рок-музики.

Музичне наповнення “Радіо 24” — праця всього музичного відділу. Його керівник — Михайло Безпалько. Але принципи створення щоденних плей-листів для радіо — це окрема наука і окрема розповідь.

— Так, у мене тепер — удвічі більше роботи, однак — удвічі більше можливостей і задоволення.

Розмовляла
Ольга РУБАН,
inform.te.ria.ua

Такого радіо нам бракувало

“Радіо 24” тернополяні можуть слухати із кінця червня. Представляє його у нашему місті Медіа Корпорація RIA.

— “Радіо 24” — хороший подарунок для тих, хто живе у динамічному ритмі часу, але постійно стежить за новинами і прагне вчасно отримувати цікаву інформацію з різних сфер, — каже регіональний видавець Медіа Корпорації RIA у Тернополі Юрій Штопко. — До того ж, “Радіо 24” — це дуже якісна аудиторія для наших рекламодавців. Радіостанції такого формату у Тернополі

тернополянам, вважає пан Штопко.

— “Радіо 24” транслюють у п’яти містах — Тернополі, Луцьку, Львові, Рівному та Івано-Франківську, — розповідає він. — Тобто ефіром охоплені відразу п’ять західних областей. Це радіо можна вважати регіональним — спрямованим на місцеву аудиторію. Тож “Радіо 24” точно знає смаки тернополян. Той факт, що подібного радіо бракувало, підтверджує і опитування, яке ми провели на нашому сайті te.20minut.ua (див. зліва — прим. ред.).

ЯКИМ МАЄ БУТИ БЕЗДОГАННЕ РАДІО

- 31,82% — повинні бути грамотні ведучі + хороша музика
- 9,09% — надавати інформацію, а не тільки музику
- 8,33% — невелика кількість реклами
- 5,30% — креативним — не скожим на інші хвилі
- 3,79% — пасувати до будь-якого настрою слухача
- 2,27% — хороша якість сигналу
- 1,52% — важко сказати

До речі, найбільшу кількість голосів отримала відповідь: радіо повинно мати всі перелічені якості —

37,88%. Тобто “Радіо 24” давно у Тернополі чекали

Загалом голосів: 132

Істочник опитування: “RIA plus” на сайті 20minut.ua. © 2011 рік не може вважатися результатом конкретної опитування

ПЕРШІ ГРИБИ:

СПРАВЖНІ ОПЕНЬКИ ВІДРІЗНЯЮТЬСЯ ВІД НЕСПРАВЖНІХ
КОЛЬОРОМ ШАПОЧКИ, РОЗПОВІДАЄ ГРИБНИК

НОВИНИ

БІЛЬШЕ НОВИН
WWW.20MINUT.UA

ТОВ "ДОБРОБУД"
вул. Тролейбусна, 11Д
www.dobrotud.com.ua
office@dobrotud.com.ua
090-490-48-48, 43-43-48, 43-43-49
119838_200000

ЖИТИ ПО-ЄВРОПЕЙСЬКИ
МОЖНА У ТЕРНОПОЛІ

РЕКЛАМА

20 ХВИЛИН

№83 • 13.07-14.07.2011

СЕРЕДА-ЧЕТВЕР

ЯКІ ЗАМКИ ЗЛОДЮ
НЕ ПІД СИЛУ

НОВИНИ

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

Рекорди Тарас ставить раз на місяць

Півтори тисячі разів
відтиснувся від землі
восьмирічний хлопчик
із Бучача. Це зайняло у нього
дві з половиною години.
Відзняте відео та документи
хлопця батьки вже надіслали
у представництво
"Книги рекордів України"

Надія ОГОРОДНИК,
Ірина ПОГОРІЛА,
20 hvylyn@gmail.com

— Я відтискався майже без-
перестанку, — розповідає Тарас
Хомут. — Лише після кожної
сотні міг розім'яти руку чи ногу.
Після кожних 500 разів дозволяв
собі попити води. Але при
цьому зберігав положення в
упорі лежачі.

Спортом хлопчик займається із 5-ти років. Почалося з того, що пішов у спортивний зал разом зі старшим братом Анатолієм. Тренер Андрій Винниченко, побачивши, як Тарас вдало і швидко вилазить на п'ятиметровий катат, взяв і його у свою групу.

Мати — Ольга Хомут спершу вагалася, чи варто віддавати меншого сина до спорту. Але

Страшно мені було. Звичай-

КОРОТКО НОВИНИ

Постраждали п'ятеро людей

• Дві аварії трапилися 10 липня на Зборівщині.

О 2.00 на автобусній зупинці смт Вишнівець автомобіль Mercedes Vito, що рухався позаду Ford'a, раптово скинув останнього з дороги в кювет. Постраждали всі, хто перебував у легківці.

О 15.00 того ж дня внаслідок аварії загинув на місці 72-річний житель с. Колодно. Він потрапив під колеса вантажного буса.

Пожежі – через бліскавки

• Дві будівлі загорілися від удаїв бліскавок 11 липня.

Так, у смт Великі Бірки Тернопільського району виникла пожежа в господарській будівлі 65-річного чоловіка, повідомили рятувальники. Вогонь знищив покриття будівлі та пошкодив перекриття.

У с. Обич Шумського району горів житловий будинок 55-річного чоловіка. Також грозовий розряд знищив у домі електротехніку. Суму збитків нині встановлюють фахівці.

Відгудів фестиваль "Рурисько"

• Кремезні чоловіки розбивають собі на грудях багатокілограмові каменюки, а маленькі хлопчики майстерно демонстрували бойові прийоми.

Так відкривали перший день фестивалю альтернативної музики "Рурисько" учасники обласної федерації фрі-файту та бойового клубу "Характерник".

Фестиваль проходив на Бережанщині 9-10 липня. Виступило на ньому понад 20 молодих гуртів із різних куточків України.

ПП Експерт В2В

ОБЛАДНАННЯ

для пароконденсатних систем

spirax sarco

- конденсатовідвідники
- регулюючі клапани
- трубопровідна арматура
- сепаратори пари
- весь перелік на сайті

підбір обладнання, енергоаудит, шеф-монтаж, ціни від виробника, прямі поставки

тел./факс: +380 352 511520, 067 354 73 05
www.stimexeng.com

17 років на ринку
Тернополя!

вул. Довженка, 18, тел. 43-80-30

**ПІДПРИЄМСТВО
РИФ**
розсувні
системи
з алюмінію

Подаруй
собі комфорт!

www.rif.te.ua

БУС+ плюс
Мережа магазинів
будівельно-оздоблювальних
матеріалів

АКЦІЯ
Пред'явнику
реклами

ЗНИЖКА 10-15 %

з 20.06 по 20.07.2011р.

вул. Протасевича, 6, тел. 52-99-82
вул. Об'язна, 12 (районний ринок), 53-26-43
вул. Живова 45, тел.: 22-00-24

НОВИНИ

Редактор шпалти **Ірина ПОГОРИЛА**, Iryna.Pogorila@gmail.com, 098-287-08-70

СЬОГОДНІ НА САЙТІ
www.20minut.ua

Найбільше читають:

- Аварія у Тернополі: Субару розбився об дорожній відбійник
- У Тернополі іномарка знесла два дерева і ледь не в'їхала у чужу квартиру
- У Тернополі побили хлопця за те, що розмовляв англійською
- На Тернопільщині заступник головного лікаря отримала 500 доларів хабара
- Безпритульних собак наглухо забили дошками у Тернополі
- У Тернополі спортсмени побили громадянина США
- Зіновій Щепановський постане перед судом у Тернополі 21 липня
- Техогляд у ДАІ Тернопільщини вже не перевіряєт

Найбільше обговорюють:

- “Вся справа — в амбіціях...” — каже мер Сергій Надал <http://te.20minut.ua/news/10201436>
- Аварія у Тернополі: Субару розбився об дорожній відбійник <http://te.20minut.ua/news/10201117>
- Безпритульних собак наглухо забили дошками у Тернополі <http://te.20minut.ua/news/10201197>
- На Тернопільщині заступник головного лікаря отримала 500 доларів хабара <http://te.20minut.ua/news/10201206>
- Українську мову вивчатимуть менше навіть у Тернополі (ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ) <http://te.20minut.ua/news/10201209>
- У Тернополі спортсмени побили громадянина США <http://te.20minut.ua/news/10201269>

“Хочу розбудити апетит до життя”

Заняття з арт-терапії онкохворим дітям проводять місцеві художники

Анеля ПРОТАСЕВИЧ,
0-68-105-76-32,
anelya.protasevych@gmail.com

Індивідуальні заняття з арт-терапії для онкохворих дітей планують проводити волонтери гематологічного відділення міської комунальної лікарні.

Долучитися до цих занять планують молоді тернопільські художники. Серед них зокрема: Євгенія Назарянка, Олеся Гудима, Анота Гончулак, а також львівська музикантка Інна Нотка.

Запрошується до подібної співпраці всіх творчих людей Тернополя.

— Мене найбільше вразило те, що деякі дітки під дією ліків перебували в депресії, — ділиться враженнями після відвідування лікарні художниця Олеся Гудима. — Важко зрозуміти деякі речі — їх треба просто побачити. А потім — справа лише за тим, щоб почати діяти.

На першому занятті з арт-терапії художниця запропонувала діткам, яких лікують у гематологічному відділенні, намалювати спільну картину.

ДОПОМОЖІТЬ ДІЯМ

Рак — хвороба агресивна і безжалісна. Лікарі запевняють, що дитячий рак не є вироком, а дитина, яка захворіла на лейкемію, не безнадійна.

Моральна, матеріальна, психологічна допомога та молитви — усе це потрібне онкохворим діткам, щоб радіти життю та боротися за нього. Усі, хто хоче стати волонтером, поділитися цікавими ідеями, можуть телефонувати за номерами: 0-68-105-89-95 (Лілія) та 0-93-535-39-94 (Марія). Також волонтери створили сайт: donor.tk.

Однак згодом вирішила проводити індивідуальні заняття з кожним із них.

— До них не треба ставитися, як до хворих. Я хочу розбудити в них апетит до життя, — емоційно розповідає жінка. — Я помітила, що Миколка гарно малює абстракцію. Мама Юрчика почала робити прикраси із кераміки. Зате із 15-річною Іринкою ми малюємо такі “картинки”, де вона — дизайнер одягу.

Подібні заняття допомагають боротися з недуговою, вважає художниця.

— Треба допомогти діткам уявляти себе в майбутньому. “Картинки”-візуалізацію вони мають часто прокручувати у себе в голові. Треба допомогти їм мріяти! — продовжує вона.

Долучатися до роботи волонтері можуть усі охочі.

— Кілька тернопільських художників уже погодилися подарувати свої картини. Їх ми виставимо на благодійному аукціоні, а виручені кошти підуть на лікування

Микола Іванців (16 р.) малює картину.

Її волонтери виставлять на продаж під час благодійного ярмарку наприкінці липня

онкохворих діток, — каже пані Гудима. — Але роботи вистачить усім. Адже ці дітки, як і їхні батьки, потребують моральної та психо-

логічної підтримки. І навіть простої уваги.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10201568

П'ятеро людей втопилися на Тернопіллі лише за вихідні

Надія ОГОРОДНИК,
20.hvlyn@gmail.com

Трагічним стали дні 9 та 10 липня для багатьох жителів Тернопілля.

У п'яти населених пунктах краю втопилися п'ятеро людей, повідомили в обласному управлінні Міністерства надзвичайних ситуацій (МНС).

Причому найстаршому із них — 50 років, а наймолодшому — 9.

Так, 9 липня на річці Сепет, що протікає біля с. Окоти Борщівського району втопився 9-річний житель Хотина Чернівецької області.

Тіло 39-річного Богдана Дударя о 13.00 знайшли 10 липня в озері с. Глинна Козівського району. Нещасний випадок стався через необережну поведінку у воді. За словами товаришів, загиблій пірнув, щоб показати всім, яка там водиться риба. Мож-

ливо, його тіло скувало судомою.

Селян вразила смерть Богдана, кажуть у сільраді. Він був людиною спокійною, доброю, завжди готовий прийти на допомогу. Одруженим не був. Проживав увдвох із матір'ю. Був спокійним. Спиртного не вживав.

Пошуки іншого потонулого 10 липня — 50-річного головоюка у с. Волосівки Зборівського району. Там знайшли тіло 26-річного юнака — жителя с. Мішана, що на Збаражчині.

Ще одне нещастя тралілося на ставку в с. Ікви Кременецького району. У воді виявили тіло неповнолітнього. Аби підняти 12-річного хлопця, залиучали черговий карауль Укроборонресурсів: переохолодження — головна причина трагедії.

го відділу МНС.

Причини і обставини всіх цих нещастя встановлюють

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10201501

ДО РЕЧІ

Рятувальники нагадують: купатися можна в спокійну безвітряну погоду при температурі води не менше +18, а повітря не нижче +24. Не можна заходити у воду напідпитку. Не варто плавати наодинці. Купатися краще там, де є рятувальні служби. Рятувальники наголошують, що потрібно весь час стежити за дітьми. До плавок варто прикріпити шпильку. Якщо далеко від берега судома зведе руку чи ногу, укол гострим допоможе відновити рухомість м'язів. Утримайтесь від далеких заливів: переохолодження — головна причина трагедій.

ФОТО ДНЯ

13.30 ● 10 липня ● урочище Рурисько

— На цьому фестивалі — просто купаєшся в позитивних емоціях, хочеться побільше посміхатися і чудити всяки безглузді речі на камеру! — каже тернополянка Євгенія Шевченко (22 р.), яка із друзями побувала на етнофестивалі “Рурисько” на Бережанщині

Телеканал ІНТБ
відкритий для всього світу

дивіться в on-line
www.intb.te.ua

Останні новини,
кращі програми та їх автори!

Все про улюблений канал
дізнавайтесь
на офіційному сайті

116378_2058

Купуєш авто?
купуй на

AUTO.RIA.UA
автосайт №1 в Україні

✓ Більше 4000 нових оголошень щодні;

✓ Легкий і зручний дизайн;

✓ Тест-драйви та найсвіжіші автомобільні новини щодні.

116378_2058

Рекорди – щомісяця

Півтори тисячі разів відтиснувся від землі восьмирічний Тарас Хомут. Це зайняло у нього дві з половиною години. Відзняте відео та документи хлопця батьки надіслали у "Книгу рекордів України"

Продовження.
Початок на стор. 1
"20 хвилин"

За одне тренування хлопчик відтискається 950 разів. У вихідні навантаження менше — лише 150. На це Тарасові вистачає п'яти хвилин.

Раз на місяць пробую ставити рекорди, — розповідає хлопець. — Думаю, до кінця року зможу відтиснутись вже дві тисячі разів. Адже минулого літа було лише 100 разів, а тепер — півтори тисячі. Спочатку ніхто не вірив. Казали, що мені не під силу "дорослі" результати. Тільки друзі та рідні дуже тішилися.

Тричі на рік батьки водять Тараса на огляд до лікарів, адже турбуються про стан здоров'я малого спортсмена. Проте медики запевняють, що не бачать жодної загрози і що хлопчик у повному порядку. Його організм здатен витримати такі недитячі навантаження.

— Я ще до кінця не визначився, ким буду. Мрію стати олімпійським чемпіоном із гімнастики чи легкої атлетики, — зізнається юний силач. — Ще хочу бути вправним солдатом. А ще — поїхати в Англію до хресного батька і побувати на концерті свого улюблених виконавця Валерія Меладзе.

Архів родини Хомут

Дві з половиною години відтискався Тарас Хомут (8 р.), аби встановити рекорд. За цей час кілька разів давав відпочити рукам і пив воду

"Приємно, що є такі діти..."

Таке досягнення восьмирічного Тараса тішить чемпіона світу та України з пауерліфтингу та жиму лежачи, начальника відділу з питань фізичної культури і спорту обладміністрації Ігоря Побера. Однак чоловік додає, що такий результат юного силача він не має з чим порівняти.

— Особливо приємно, що тепер, коли більшість дітей

не можуть повноцінно займатися навіть на уроках фізкультури, є такі розвинені діти, — каже пан Побер.

Оскільки я не лікар, то не можу сказати, як позначаться згодом такі інтенсивні заняття на здоров'ї хлопчика. Зрозуміло, дуже велика відповідальність лежить нині на його тренерові.

Сам же неодноразовий

чемпіон каже, що у восьми-

річному віці спортом спеціально не займався.

— Ми жили у селі, тож я, як і всі діти, ганяв у футбол, бігав на лижах, підтягувався на перекладині, — пригадує Ігор Побер. — Перекладина та бруси тоді були надзвичайно популярними. Довкола них завжди і всходи було багато хлопців.

А от професійно займатися спортом я почав після армії.

гриби можуть бути і небезпечними. Так, літні опеньки мають отруйних двійників.

— Навіть досвідчені грибники побоюються збирати опеньки влітку, бо їх легко спутати з отруйними грибами, — розповідає чоловік. — У справжніх опеньок шапка коричневата-жовта. У несправжніх може бути червонувата або зеленкувата. А ще в опеньків під шапкою є кільце із плівки. Якщо його немає — гриб не беріть.

Білій гриб — боровик — також можна спутати з його двійниками — сатанинським грибом і гарчаком.

— Я завжди надламую край шапки боровика, — пояснює грибник. — Якщо в тому місці шапка темніє — це не боровик.

Як пригадує чоловік, йому доводилося приносити додо-

недовареними сироїжками. Заледве врятували.

Рятувальники теж радять бути з грибами обережними. А при перших ознаках отруєння викликати швидку.

— Якщо після споживання грибів відчуєте запаморочення, пришвидшене сердце-біття, нудоту — відразу викликайте медиків, — наголошує керівник прес-служби облуправління МНС Петро Черничук. — Поки швидка приїде, потрібно випити побільше води з кількома кристаликами марганцівки та викликати бловоту. Потім випити кілька таблеток активованого вугілля.

Та найкраще — не вживаєти тих грибів, у істинності яких сумнівається.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10201590

— 20 хвилин" відповідає:

SMS-новини
від читачів «20 хвилин»

• Вашу новину прочитають

78 979

тернополян

Ви гарантовано отримаєте
10 гривень* на Ваш
мобільний рахунок

Просто надсилайте новини
на номер 0-97-184-17-38

Непомітно подорожчали продукти в супермаркеті. Йогурти, сирок, пральний порошок, чай, кава, пиво... Мої доходи не збільшилися. Треба менше їсти й пити?
Анна (30 р.)

Минулого тижня під час катання на атракціоні АВТОДРОМ мене вдарило струмом. А на це навіть ніхто не звернув уваги.
Роман (17 р.)

Вже й таксі подорожчало в Тернополі. Ще якість обслуговування покращили б, а то часом по хвилин сорок доводиться "сидіти на телефоні", почути викличеш. Та ще й не за кожною адресою хочуть їхати.
Віктор (29 р.)

У супермаркеті на "Дружбі" взяла банки з кришками на консервування. На касі — не продають. Другого дня — те саме. Навіщо ж вони в торговому залі? Третього дня даю продавцю 10 — мовчи бере, дас банки.
Леся (27 р.)

"20 хвилин" відповідає:
На якість обслуговування можна поскаржитися в управлінні у справах захисту прав споживачів за тел.: 52-32-16 та 52-18-65.

Про стан доріг міста говорити зайве. Я про тротуари. Вони перетворилися на проїздку частину, на парковки в дворах будинків. Знищено покриття, перекинуті бордюри є звичайно картинкою. ДА!, ЖЕКИ, меря! Де ваша реакція?
Ігор (52 р.)

"20 хвилин" відповідає:
Свої пропозиції щодо благоустрою можна повідомляти у міську раду за телефонами: 15-80, 52-58-48.

Вже давненько не практикую електронний годинник на "Новій". Може, більше й не вмікатимуть?
Шкода, бо вже звикла звіряти за ним час, коли їду на роботу.
Оксана (27 р.)

У всіх новинах розповідають про те, як провалився асфальт під вантажівкою у Києві. Яма — до десяти метрів. Рух паралізований. Тиху-тиху, не хочеться "накаркати", але враховуючи те, в якому стані наші дороги, не здивуюся, якщо подібне станеться і в Тернополі.
Сергій (41 р.)

Помігти, що суттєво поменшало на вулицях Тернополя скутеристів. Після того, як права для них стали обов'язковими, певно, більшість не хоче тієї мороки.
Володимир (26 р.)

Двійник боровика — гарчак

Віталій ДЕРЕХ,
0-96-714-38-79

Перші гриби з'явилися у лісах Тернопільщини. Є й перші випадки отруєння.

Ми запитали грибників, що робити, щоб до кошика з істинними не потрапили отруйні гриби. А рятувальників — як діяти, якщо з'їли гриб, який вживати не можна.

— Літні гриби небезпечніші за осінні, — розповідає до-свідчений грибник, 69-річний Богдан Бучко. — Частише ходжу за грибами восени, але й влітку можна зібрати непоганий урожай. Наприклад, у лісосмузі, за десяток кілометрів від Великої Березовиці. Також — на Бережанщині та Кременеччині. А найкраще зібрати у Карпатах.

Однак, каже грибник, літні

гриби можуть бути і небезпечними. Так, літні опеньки мають отруйних двійників.

— Навіть досвідчені грибники побоюються збирати опеньки влітку, бо їх легко спутати з отруйними грибами, — розповідає чоловік. — У справжніх опеньок шапка коричневата-жовта. У несправжніх може бути червонувата або зеленкувата. А ще в опеньків під шапкою є кільце із плівки. Якщо його немає — гриб не беріть.

Білій гриб — боровик — також можна спутати з його двійниками — сатанинським грибом і гарчаком.

— Я завжди надламую край шапки боровика, — пояснює грибник. — Якщо в тому місці шапка темніє — це не боровик.

Як пригадує чоловік, йому доводилося приносити додо-

недовареними сироїжками. Заледве врятували.

Рятувальники теж радять бути з грибами обережними. А при перших ознаках отруєння викликати швидку.

— Якщо після споживання грибів відчуєте запаморочення, пришвидшене сердце-біття, нудоту — відразу викликайте медиків, — наголошує керівник прес-служби облуправління МНС Петро Черничук. — Поки швидка приїде, потрібно випити побільше води з кількома кристаликами марганцівки та викликати бловоту. Потім випити кілька таблеток активованого вугілля.

Та найкраще — не вживаєти тих грибів, у істинності яких сумнівається.

Обговорюємо разом
www.20minut.ua/news/10201590

МИ ЗАПИТАЛИ ТЕРНОПОЛЯН

Пані Анна (60 р.),
пенсіонерка:

Пан Андрій (70 р.),
пенсіонер:

Ольга Бедзик (22 р.),
вчитель:

Богдан Ткачик (59 р.),
художник:

— Гриби завжди купую на ринку або в магазині. Цього року ще не купувала. Люблю переважно білі, опеньки. Інколи збираю їх і сама, коли є можливість війти в ліс.

— Збираю гриби сам. У мене в селі є сосновий лісок, там грибів повно. На ринку ніколи не купував, не довірюю. А у магазині завжди беру білі гриби, які називають справжніми грибами.

— Із дитинства сам збираю гриби — білі та опеньки. Сироїжки збираємо в Карпатах, пічмо іх у лісі. А на Святу вечерю готовим грибні вушка й подаємо їх із юшкою.

* У разі публікації вашої новини, отриманої на телефон 0-97-184-17-38 SMS-повідомленням. Інформація має містити ваше ім'я, як та назву оператора мобільного зв'язку для поповнення вашого рахунку на 10 грн. Також можете передати інформацію про події за телефоном 43-00-00 без нарахування вказаної винагороди.

Гриби збираєте чи купуєте?

Анна (60 р.)

Андрій (70 р.)

Ольга Бедзик (22 р.)

Богдан Ткачик (59 р.)

КОРОТКО НОВИНИ

Ще двом жінкам – по 100 років

• По 100 років виповнилося у липні двом жителькам Бучацького району Тернопілля.

Ганна Литвин із с. Бариш відзначила свій ювілей 10 липня, а Ганна Гуцуляк із с. Миколаївки — 11 липня. Привіт жінок навіть президент України.

“Радію, що, переживши багато бурхливих подій, ви стали свідком народження незалежної Української держави і сьогодні зустрічаєте ювілей у колі рідних і близьких вам людей”, — йдеться у листі.

Упіймали на земельній афери

• Посадових осіб професійного учбового закладу у Тернопільській області викрили працівники Державної служби боротьби з економічною злочинністю.

Вони в 2006 р. незаконно здійснили відчуження належної їм земельної ділянки площею 33 га. Цим завдали збитків державі на суму 290 тис. грн. Уже порушили кримінальну справу за зловживання владою або службовим становищем, повідомили у департаменті зв'язків з громадськістю міністерства внутрішніх справ України.

Теплі тротуари таки будуть

• Сергій Надал запевняє, що вже цього року реалізує обіцянку щодо підігріву тротуарів на окремих вулицях обласного центру.

— У моїй виборчій програмі вказані конкретні адреси, де мають бути тротуари з підігрівом, — каже мер.

— Ідея про ділянки, на яких, за даними медиків, люди найчастіше травмуються під час ожеледиці. Оскільки це питання набуло широкого резонансу і політичні опоненти весь час на ньому акцентують, для мене воно вже стало принциповим.

Мер запевнив, що перші “теплі тротуари” з’являться в обласному центрі цього року.

Зарваниця чекас паломників

• Паломництво триватиме з 15 до 17 липня, а основна його частина припадає на суботу-неділю, коли на Чудотворному місці зберуться прочани з різних куточків України, а також з-за кордону.

Загалом очікують близько 100 тисяч паломників. Про це повідомив 11 липня під час засідання організаційного комітету з питань проведення Всеукраїнської проши до Зарваницького Марійського духовного центру (с. Зарваниця Теребовлянського району Тернопільської області — прим. ред.) старх Тернопільсько-Зборівський УТКЦ Василій Семенюк.

“Підкамінь” – без алкоголю

Тернополян запрошує на фестиваль “Підкамінь 2011” 22-24 липня у Бродівському районі на Львівщині

Ірина ПОГОРІЛА,

0-98-287-08-70,
Iryna.Pogorila@gmail.com

— Враженнями від минулорічного “Підкаменю” жила ще тридцять чоловік, — пригадує тернополянка Ольга Качур. — Навіть по-природівий дощ усі були на шаленому позитиві. Цього року поїду обов’язково!

На фестивалі — неймовірна енергетика. Тож усім, на кого “тисне” спекотне місто, дівчина радить поїхати в Підкамінь.

— Ви точно не пожалкуєте! — переконує вона.

**“На цьому фестивалі —
неймовірна енергетика!
Усім, на кого “тисне” спекотне
місто, раджу поїхати
в Підкамінь. Не пожалкуєте!..”**

Крім “живої” музики, як і минулоріч, на фестивалі представлять народні ремесла — гончарство, плетіння з лози, соломи та інше. Народні умільці влаштовуватимуть і майстер-класи для тих, хто захоче перейняти їхні вміння.

— Вхід для тих, хто буде у вишиванках, — традиційно безкоштовний, — розповідає мистецький директор вечірньої програми Павло Войціховський. — Цьогоріч ми хотимо ще цікавішу та насиченнішу

програму, тож сподіваємося, що гостей у нас буде не менше.

А ще організатори обіцяють доказати максимальних зусиль для того, щоб найбільший етнофест Західної України можна було назвати безалкогольним.

— Справжньої, а не декларативної безалкогольності досягнути насправді не так вже й просто, — каже селищний голова Підкаменя Михайло Чумак. — Адже треба не лише заборонити продавати місці алкоголі напої на Фестивальному Полі. Треба також, щоб їх не продавали поряд і щоб не приносili із собою. З іншого боку, не хочеться перетворювати свято у суцільну боротьбу

з алкоголем.

Утім, подібний фестиваль просто мусить нести в собі елементи пропаганди здорового способу життя, наголошують організатори.

— Проведення таких заходів — це продовження традиції довоєнних українських фестів у сучасній формі, — додає співголова оргкомітету етнофесту Ігор Криськів. — А як пропагувати ці ідеї, коли поряд горілка ллється рікою? Просто ми мусимо запропонувати такий формат, коли було б чим зайнятися і було весело без алкоголю.

Дивіться відео

www.20minut.ua/news/10201518

Української мови буде на годину менше

Надія ОГОРОДНИК,
20.hvlynn@gmail.com

Міносвіти зменшило кількість годин для вивчення української мови у початковій школі.

Така інформація з’явилася у мережі Інтернет 5 липня. Тепер замість 29 годин на місяць буде 28.

Такі зміни затверджені наказом Міносвіти за №572 від 10.06.2011 р. “Про Типові навчальні плани початкової школи”.

Подібна інформація викликала доволі жваве обговорення на сайті te.20minut.ua. Адже тернополяни про такі зміни також чули.

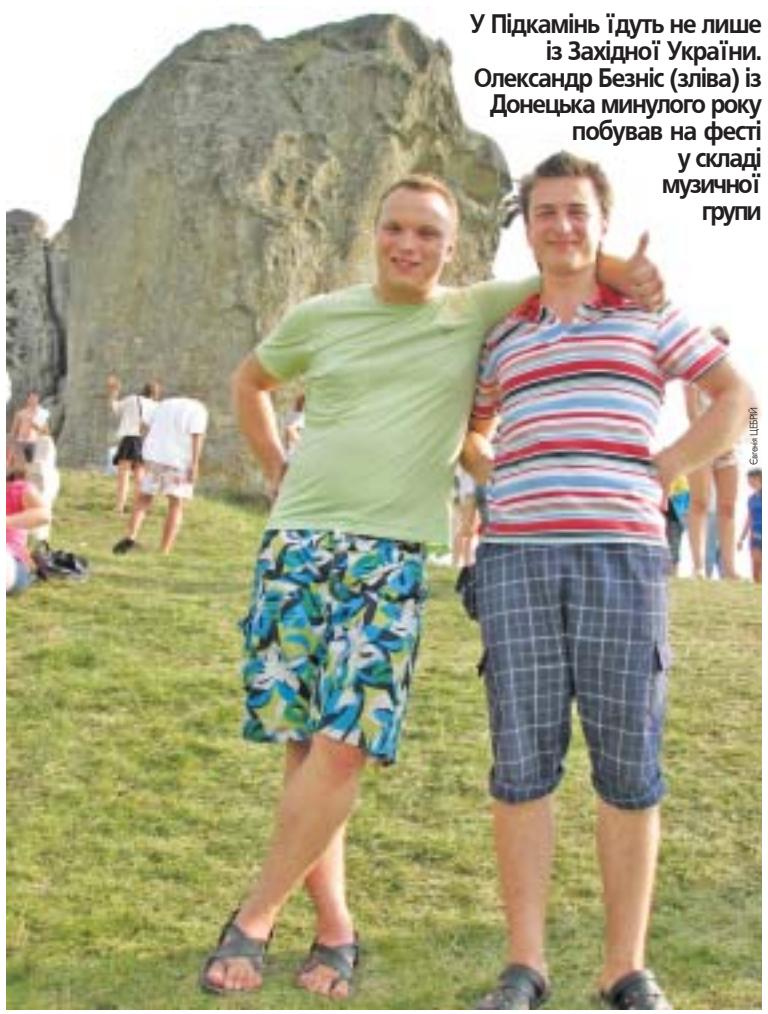
— Через тенденції, пов’язані з вживанням рідної мови в Україні, вважаю скорочення годин на вивчення цієї дисципліни в школі — недоцільним, — каже мама другокласниці Марти Нагоринок. — Якщо ми хочемо, щоб наші діти мали хорошу освіту, щоб були конкурент-

тоспроможними і мобільними на ринку праці, без хороших знань української не обйтися.

Порівнюючи Базові навчальні плани 2005 року (діюча редакція) та 2011-го, зауважимо: загальна кількість годин на освітню галузь “Мова та література” не змінилась — 35 годин. Навчальні години в Типових навчальних планах розподілялися між дисциплінами: на українську мову в україномовних школах (де вивчення мови відбувається фактично на всіх уроках — прим. ред.) відвели 28 годин, на іноземну — 7.

У міському управлінні освіти ситуацію коментують мінімально.

— Ми ще не отримували з Києва жодного офіційного документа про те, що затверджені зміни про скорочення годин вивчення української мови в початкових класах, — говорить начальник управління освіти і науки Тернопільської міської ради Ольга Похіляк.

У Підкамінь їдуть не лише із Західної України. Олександр Безніс (зліва) із Донецька минулого року побував на фесті у складі музичної групи

ЕЛЕКТРИЧКА

Програма фестивалю

П’ятниця, 22 липня

“Верлібена” (Сімферополь), “АтмАсфера” (Київ), “TaRUTA” (Київ), “Дримба Да Дзига” (Київ), “Веремій” (Київ), “Тінь Сонця” (Київ);

Субота, 23 липня

“Називний Відмінок” (Тернопіль), “Ренесанс” (Ірпінь), “Бандур Бенд” (Харків), “КоралЛі” (Івано-Франківськ), “Русичі” (Біл-город-Дністровський), “Гайдамаки” (Київ).

город-Дністровський), “Гайдамаки” (Київ).

Неділя, 24 липня

Цей день, як і в попередні роки, більше розрахований на смаки гостей “кому за 35”. Тож організатори просять, нехай вибачають ті, кому не до смаку Остап Стасів, Теодор Кукурудза, Тарас Курчак, Оратанія. Усі ці виконавці — зі Львова.

ВІДГУКИ З САЙТУ 20MINUT.UA/NEWS/10201209

Софі!

Люди! Що ж то діється? Світ перевернувся? Як так, щоб свою мову так від футболіти? А яку ж тоді вчити? У всіх країнах вчать і наполягають на рідній мові, а в нас — навпаки. Мають діти вчити, певно, грецьку та італійську, щоб скоріше виїхати з України! Отож безпорядок!

ім’я не вказане

Можна подумати, що так вже нації діти вчать рідну мову, так вчать, а ім завжди палиці в колеса ставлять, щоб не вчили...

я!

Не думаю, що від зменшення на одну годину діти будуть гірше знати мову. Біда в іншому: нам бракує хороших вчителів! Якщо вчитель приходить на половину

уроку... Чи замість того, щоб робити свою роботу, говорить про все, що завгодно, лише не про те, що треба. Варто задуматися саме над цим.

гість

Година, як на мене, мало що змінить. Хто не знав, той і не знає. А ось нові навчальні дисципліни треба пропонувати обережно, бо це — ще більше навантаження на дітей.

Mila

Однією годиною менше — це ще не показник. Дітям краще більше читати. Тоді у них буде нормально сформована літературна мова та вдосконалиться правопис. А для тих, хто хоче посилено вивчати рідну мову, можна ввести фахульмативні заняття.

РАДІО 24

УСЕ НАЙВАЖЛИВІШЕ –
ДЛЯ ТЕБЕ Тернопіль 88,1 FM

ВСІ ОГОЛОШЕННЯ МІСТА В ОДНІЙ ГАЗЕТІ

Телефони для подачі безкоштовних оголошень: 235-327, 235-203
8 (097) 585-20-05

ЛЮКС, напівлюкс;
2,3-місячні номери
харчування
трансфер
експкурсії
сауна
басейн
біль’ярд
колиба

**ВІДПОЧИНOK
V КАРПАТАХ**

Туристичний комплекс «ЧЕРЕМОШ»
с. Яблуніца (13 км до Буковеля) (0382) 777419

Людям всюди кажуть чекати

Суд, виконавча служба і Пенсійний фонд створили для “дітей війни” замкнене коло. Доплат їм ще не дали

Світлана МАЛА,
0-96-825-58-69

— Ми давно здали у виконавчу службу листи із суду. Хтось — у березні, хтось — у лютому, деято — ще у грудні 2010-го, — розповідає тернополянка Олена Тесля. — А обіцянних доплат досі не маємо.

Пікет під стінами управління виконавчої служби в п'ятницю, 8 липня, влаштували пенсіонери зі статусом “діти війни”. Люди скаржилися, що ім півроку не повертають подані документи і через це вони не можуть отримати 30% доплати до пенсії.

Натомість в управлінні юстиції пояснюють, що ті документи потрібно було одразу нести в Пенсійний фонд, а не у виконавчу службу.

Увесь час “футболять”

— Судові виконавці сказали, що через два місяці після подання документів ми отримаємо доплати, — пригадує пані Тесля. — Але минуло вже більше п'яти місяців, а ми так нічого і не маємо. Тож хотимо забрати документи і віднести їх у Пенсійний. Проте паперів не віддають. Кажуть — чекайте.

Жіночки кричали “Ганьба!” й обіцяли, що не підуть додому, поки не отримають документів і чіткого пояснення від начальника служби.

— Мій брат із Шумського району вже отримав 4600 грн, — каже Олександра Зворовська. — У селах усі давно мають належні ІМ трохи. Тільки в Тернополі такий без-

лад! Я ще 14 березня здала документи. Сказали прийти через два місяці. Коли прийшла, сказали, що мої документи передали в Пенсійний. Пішла туди. Там кажуть, що мої документів немає. Начальник виконавчої служби сказав зачекати на постанову. І так — уже тиждень. Кажуть: завтра-післязавтра, а результату немає.

Подібні історії — і в решти пенсіонерів.

— Мене посилали то до одного заступника, то до іншого, — скаржиться Зоя Дунаєвська. — Сказали написати заяву. Написала, принесла. Тепер кажуть, що її вже не треба.

Люди обурені, адже в суді їм доводилося вистояти довгі черги від 6.00 до обіду і чекати по кілька місяців на документи. Потім — черги у виконавчій службі та знову чекати. А результатів — жодних.

Консультацій не надають

— Ця категорія справ є досить простою, — пояснює заступник начальника Головоуправління юстиції в області, начальник відділу державної виконавчої служби Андрій Хічай. — Рішення про доплати людям, які належать до пільгової категорії “діти війни”, є обов’язковим для виконання. У складнінні чи ухилянні з боку Пенсійного фонду немає. Тож, якщо боржник не ухиляється від виконання, пенсіонери можуть подавати у фонд документи із суду. До нас вони мають звертатися тоді, коли фонд відмовиться виплачувати їм кошти.

Пенсіонери зі статусом “діти війни” пікетували відділ виконавчої служби у п'ятницю, 8 липня

Сталося так, пояснює чоловік, що люди, можливо, через брак інформації, помилково несуть документи у виконавчу службу.

— Тут консультацій не надають, — відповів чиновник на запитання, чому людям не пояснили всі нюанси раніше. — Досі з такими запитаннями ніхто не звертався.

Незадовго після пікету людям справді почали повертати їхні документи.

Пенсіонери вражені безвідповідальністю чиновників. Вони запитують: навіщо мучити людей таки-

ми довгими, виснажливими і складними процедурами?

Пояснити, чому пенсіонерів направляли у виконавчу службу, а не в Пенсійний фонд, ми попросили і в Тернопільському міськрайонному суді. Там заявили, що такої інформації не надають.

Натоміст в юридичному відділі Пенсійного фонду в області сказали, що все залежить від того, чи суд видає пенсіонерам документи із “мокрою” печаткою чи лише копії. У першому випадку їх потрібно відразу нести у Пенсійний фонд.

У другому — у відділ виконавчої служби облуправління юстиції.

Дивіться ще фото, відео
www.20minut.ua/news/10201603

ДО РЕЧІ

Щоб отримати детальні юридичні роз'яснення стосовно процедури доплат “дітям війни”, редакція подала інформаційний запит. Як отримаємо відповідь, зможемо детальніше поінформувати наших читачів.

— Я вражена, що прийшло так багато людей. Отже, люди хочуть бачити українське кіно, — каже Марина Бродя (29 р.)

На перегляді фільму Марини Вроди “Крос” був аншлаг

Віталій ДЕРЕХ,
0-96-714-38-79

Чотири короткометражні фільми, серед яких і володар Пальмової гілки — фільм “Крос” — представила тернополянам переможниця кінофестивалю у Канах Марина Бродя.

Вона приїхала до Тернополя 11 липня. Перегляд фільмів відбувся у філармонії. Порожніх місць у залі, який рідко буває повним, цього разу майже не було.

Половину суми режисер вкладає із власних заощаджень. При-

чому жодного професійного актора на зйомках не було.

— У фільмі зімалися звичайні діти, які не проходили жодних акторських курсів, — розповідає Марина Бродя. — Зйомки тривали впродовж п'яти днів.

За словами режисерки, коли в Канах оголосили про її перемогу, вона одразу подумала, як зрадіють друзі-сусіди у Києві.

— Стояла на сцені і думала — тільки б не впасті, — пригадує Марина Бродя. — Також розуміла — усі друзі з двору зрадіють,

мабуть, ще більше за мене. Вони ще давно, кілька років тому казали: “От, Брова, поїдеш скоро у Канни!”. Ми тоді сміялися з цих слів, але дуже скоро все так і сталося.

Фільм “Крос” з’явиться в Інтернеті не раніше ніж через півроку. Зате уривки інших стрічок Марини Броди можна подивитися на “Ютубі”, задавши на пошук слова “maryna vroda”.

Дивіться відео
www.20minut.ua/news/10201592

НА ПРАВАХ РЕКЛАМИ

ЖИТИ ПО-ЄВРОПЕЙСЬКИ

Власне житло вже сьогодні — це мрія, в реальність. Будівельна компанія “Добробуд” пропонує нову програму “Нерухомість у розстрочці”, за допомогою якої Ви можете з легкістю розпочати новий етап у своєму житті.

При сплаті 25 % від вартості будівельна фірма надає клієнтам право будівництва як робити ремонт в квартирі та прописані там. Протягом же наступних п'яти років проходить повна виплата та, ідентично, передача права власності. Фактічно, це той самий договір пайового частності, розглянутий на 5 років, але переваги очевидні — “Добробуд” не продаде північ, а готові об'єкти, які передійшли власники можна оглинути, а головне — піднайшвидше поселитисѧ сюди.

Ініціатор та куратор проекту “Нерухомість у розстрочці” Андрій Плещачук розповідає, що такий проект — крок вперед на зустріч людям: “Схема дуже проста, і не варто тут шукати “підвідних каменів”, адже ми хочемо допомогти населенню при вирішенні проблеми житла. Ми перші в Тернополі налагодили реалізовувати програму, яка працює в усьому світі, тобто ми йдемо в ногу з часом і хочемо, аби українці наречіти

мали змогу жити так, як в інших передових країнах”.

За словами пана Андрія, це однією великим плюсом є й те, що немає пени за несвоєчасну сплату обов'язкових щомісячних платежів, — клієнти поступово частинами виплачують вартість оселі.

Щодо житла, то за цією ж програмою фірма пропонує потенційним клієнтам готові об'єкти на вулиці Овочевій (р-н пул. В.Великого) та котеджне містечко “Цукровар” (пул. Микулчинець). “Добробуд” подбав і про повне облагодівання території — підключений газ, установлене водопідведення, збудовані дітичні ігрові майданчики, газони.

Котеджне містечко “Цукровар” (загальна площа 7,5 гектарів) повністю готове прати-нати нових мешканців і відмінно стати саме Ви. Всю розташоване в 300 м від центральної дороги у затишній зоні, де схоже повітря та всі умови для активного життя. А головне, що ціна можна добрatisя практично в будь-якій районі міста. На території облагодівано ставок, ідеальні місце для відпочинку після напруженого робочого дня. Проектуваний і технології надійного зразка, матеріали — довговічні та

екологічно чисті, словом — усе заради Вашого комфорту. Тут діє цілодобова охорона, яка гарантує повну безпеку Вам та Вашій домашній.

Отже, якщо Ви мрієте жити поза межами міста і не втратити з ним зв'язок — котеджне містечко “Цукровар” — саме те, що Ви шукали — найвигідніші платіжні умови, найкраще обслуговування, найшвидше житло. Квартири на будь-який смак ТОВ “Добробуд” пропонує практично у всіх районах міста Тернополя. Компанія з 20-тилітнім стажем та відмінною репутацією в будівельній галузі знайшла оптимальний варіант для вирішення житлового питання, завжди готова створювати атмосферу дійсно європейського рівня.

Лілія Кулєнич, журналіст

Віталій ДЕРЕХ

15.07.2011 20:06

Найбільше буде філологів, програмістів та юристів

Олена РОЖКО,
0-97-765-12-89

Вступити на факультетах іноземних мов у педуніверситеті, комп'ютерно-інформаційних систем і програмної інженерії у технічному університеті — найбільше охочих. Популярним у Тернополі є також юридичний факультет в економічному вузі.

Про це можна судити із кількості заяв, поданих абитурієнтами, котрі жуть у приймальних комісіях.

— Абитурієнтів ще небагато. Але щодня їхня активність і черги до університету ростуть, — розповіли в приймальній комісії педагогічного. — Ще не можна сказати, чи буде кульминація у середині липня, чи ж наприкінці місяця, але все ж у певний момент це станеться. Але у списках приймальних комісій абитурієнтів поки що небагато.

— Через Інтернет ще реєструється мало вступників, — розповідає

системний адміністратор технічного університету Володимир Бігус. — Але вже зараз видно, які з факультетів популярніші.

Педагогічний університет найбільше приваблює випускників таких факультетами, як філологічний, фізико-математичний та іноземних мов. Натомість Тернопільський національний економічний університет найбільше заяв отримав від охочих стати юристами, повідомили у приймальній комісії вузу.

Від членів приймальної комісії технічного університету нам стало відомо, що факультети комп'ютерно-інформаційних систем і програмної інженерії, економіки і підприємництва та факультет комп'ютерних технологій — найпопулярніші в іхніх абитурієнтів.

Що ж до медичного університету, то абсолютно більшість вступників там — на "Лікувальну справу". Адже розподіл за спеціальностями там відбувається на четвертому курсі навчання.

Пігулки — на "карантині"

Ольга ГІЖКА,
063-26-34-041

Тимчасово призупинили продаж парацетамолу у свічках в Україні із 1 липня 2011 р. Замість нього фармацевти пропонують "Еферал-ган" і "Цефекон Д".

Припинили продаж цього препарату — супозиторіїв ректальних (свічок) по 0,08 грамів у стріпах №10 серії 41010 виробництва ВАТ "Монфарт" — згідно із розпорядженням Державної служби з лікарських засобів. Проте заборона продажу означененої серії препарата не передбачає відміни реалізації інших серій цього ж препарату, їдеться далі у документах.

У тернопільських аптеках заборону коментують неохоче.

— Ця тема "слизька", — каже фармацевт однієї із місцевих аптек. — Чому ви цікавитесь саме парацетамолом? Щодня виходить до

десяти приписів про заборону інших препаратів. А ви запитуєте тільки про парацетамол...

Інформацію про призупинення продажу парацетамолу — серії 41010 виробництва від ВАТ "Монфарт" отримали 4 липня, повідомили у Держінспекції охорони ліків. 5 липня розіслали її по аптеках.

— Щодня виходить тимчасовий припис на якийсь препарат, — кажуть в інспекції. — В цьому немає нічого особливого.

ДОВІДКА

Парацетамол — лікарський засіб, що має знеболювальну та жарознижувальну дію. Широко розповсюджений анальгетик володіє слабкими протизапальними властивостями. Разом із тим, може бути причиною порушення роботи печінки, кровоносної системи та нирок.

За інф. Інструкції з використання

Встановити сигналізацію коштує від 1300 гривень

Щоб уникнути пограбування, залишаючи своє помешкання порожнім на час відпустки, правоохоронці радять використовувати особливі типи замків і сигналізацію

Віталій ДЕРЕХ,
0-96-714-38-79,
vitalij.dereh@gmail.com

Встановити у домівках сигналізацію, з'єднану з пультом охорони, радять у міліції тим, хто виїдає на відпочинок. Адже щомісяця збільшується кількість квартирних крадіжок.

— Грабіжники користуються тим, що тернополяни залишають свої домівки без нагляду на тривалий час, — розповідає керівник прес-служби обласного управління МВС Петро Колісник. — Кількість квартирних пограбувань у цю пору традиційно сильно зростає, бо дверні замки, які зазвичай люди встановлюють у квартирах, злодів не зупиняють.

Що робити, щоб квартиру не пограбували, наш кореспондент дізнавався у спеціаліста Державної служби охорони.

— Важливо встановити у квартирі сигналізацію, з'єднану з централізованим пультом охорони, —

"Якщо ви виявили відмінний чи зламаний замок на дверях, негайно телефонуйте у міліцію..."

розвідає фахівець з охоронних систем ДСО Олексій Дзюра. — Бувають різні типи сповіщувачів. Вони можуть реагувати на зміну об'єму повітря в кімнаті або теплові переміщення.

Таким чином прилади визначають: є хтось у приміщенні чи немає.

— Якщо квартира обладнана сигналізацією, з'єднаною з пультом охорони, ймовірність, що вас пограбують, — мізерна, — запевняє Олексій Дзюра

Також є датчики руху, які встановлюють на стелі. Вони мають радіус дії 15 метрів і реагують на будь-які рухи у кімнаті, де є сигналізація.

Окрім перелічених детекторів, охоронці радять встановлювати прилади, що реагують на відкриття дверей чи вікон.

— Існують магнітно-контактні датчики, що спрацьовують у момент, коли двері відчиняє не господар, — пояснює Олексій Дзюра. — Їх також встановлюють і на вікнах. Ще є такі датчики, які спрацьовують в момент, коли розбивають скло. А є й сейсмічні сповіщувачі, що реагують на руйнування стіни — їх варто встановлювати на слабких стінах, які можливо пробити за допомогою інструментів.

Також датчики різних типів, повідомляючи охоронці, можуть спрацьовувати у випадку знесучності будинку чи відключення телефонної лінії.

Якщо ж ви повернулися з відпу-

стки і помітили, що вашу квартиру пограбували, правоохоронці радять навіть не заходити усередину.

— Якщо виявили відмінний чи зламаний замок на дверях своєї домівки, негайно телефонуйте у міліцію, — наголошує начальник відділу державної служби охорони Віктор Матвійців. — Не входьте у квартиру або хоча б не допустіть, щоб туди ввійшов хтось, окрім вас. Адже у такому випадку можна знищити сліди злочину або ускладнити роботу з ними.

Також охоронці радять користуватися циліндровими та сувалдинними типами замків — їх злочинців відкрити найважче. А ще — встановлювати засувки.

До слова, обладнання однокімнатної квартири різними типами сигналізації коштуватиме від 1300 до 2750 грн.

Дивіться відео
n www.20minut.ua/news/10201595

Карпати запрошують на літній відпочинок

Відомо, що серед українців літній відпочинок на морі є дуже популярним. Проте не поступаються в популярності і Карпати. Все більше туристів бажають покататися на підйомниках у Буковелі та помилуватися водоспадами та полонінами, відвідати карпатські ярмарки.

Літній відпочинок у горах комфортний і приемний, адже тут не так спекотно, як на півдні. У Карпатах досить багато лікувальних курортів, де можна не тільки відпочивати, але й поправити своє здоров'я. З кожним роком з'являються нові бази відпочинку і приватні садиби для прийому туристів не тільки з України, але з усього світу.

Однією з таких баз відпочинку є готель "Черемош", розташований в Яремчі — туристичній столиці Українських Карпат. Краєвид з двох — та тримісних номерів захоплює — між густими насадженнями, широкоплечих дерев протікає швидка річка.

А головне те, що з м. Тернополя комфорtabельний автобус привезе туристів до самого готелю "Черемош". Три дні (п'ятниця,

субота та неділя) або чотири (в будні) організатори поїздки наслідують подорож різноманітними екскурсіями до Буковелю та Яремчі, походами на солоні озера та незабутнім відпочинком в самому готелі.

Сауна, більярд, смачна та вишукана кухня, високий рівень обслуговування — усе доступно для клієнтів готелю "Черемош".

Тернополянка Катерина Тимошук на собі відчула усі переваги відпочинку у готелі "Черемош":

— Це незабутні враження, які залишаються зі мною надовго. Усе було ідеально — кухня, обслуговування, екскурсії... Приємно, коли платиш небагато, а за це отримуєш максимальний ефект.

У готелі "Черемош" діє гнучка система знижок — залежно від кількості днів проживання та для постійних клієнтів. Організатори поїздки кажуть: для того, щоб відчути переваги відпочинку в Карпатах, потрібно просто приїхати і поринути в світ природної краси. Адже навіть коротка прогулянка лісом, розташована за п'ять хвилин ходу від готелю, подарує Вам здоров'я та хороший настрій.

Як приїдете на територію Прикарпаття або Закарпаття, то, ймовірно, почуєте гру трембіти

**ВІДПОЧИНOK
У КАРПАТАХ**

Готельно-ресторанний комплекс «Черемош»
с. Яремча (113 км від Буковеля) (0382) 777419

АНЕКДОТИ

Прийшов чоловік у пожежну частину влаштовуватися на роботу. Треба пройти тест: якнайдовше поспати. Чоловік як ліг — проснувся через три доби! Завідувач відділу кадрів дозвідає начальників: так, мовляв, і так, претендент проспав три доби. Начальник у крик:

— Жени його звідси! Він замахнувся на мое місце!

Дівчина телефонує на радіо:

- Я вчора знайшла гаманець, у ньому було дві тисячі доларів, шістсот вісімнадцять євро і візитка на ім'я Ашота Мовсесяна, вулиця Зелена, двадцять шість, квартира тринадцять! Поставте для нього, будь ласка, якусь гарну пісню!

Директор розлікає підлеглого:

- Після вашого звіту я вже не знаю, хто із нас осен: ви чи я?
- Працівник розсудливо:
- Я так думаю, що ви б не стали наймати на роботу осла!

Чоловік виграв у лото купу грошей. Колеги допитуються:

- Ти, певно, граєш за якоюсь особливою системою?
- Зовсім ні. Мені сон приснився. Шість сімок. Ну, я поставив на сорок дев'ять — і виграв!
- Але ж шість на сім буде сорок два, а не сорок дев'ять.
- Так? Ну, то й ходіть голляка зі своєю арифметикою!

Пасажир у купе спокійно дрімає. Раптом провідник йому каже:

- Шановний, у вас квиток до Кременчука. Але ж ми їдемо зовсім не в той бік!
- Пасажир спокійно:
- І часто ваші машиністи так помилюються?

Чоловік в універмагі нікак не може вибрати подарунок для дружини. Розгублений, звертається до продавця:

- Пробачте, якби ви були мою

дружиною, то що вибрали б..?

У магазині чоловік несміливо звертається до незнайомки:

- Скажіть, будь ласка, у який відділ цього магазину ви пішли б, якби мали на руках тисячу гривень?
- У косметичний.
- О, дуже дякую! Тепер я знаю, де шукати дружину.

П'ятисотenna купюра, що йде в пекло, кричить двом гривням, що йдуть у рай:

- Я така чиста і гладка, а мене в пекло! А тих, пом'яких і брудних — в рай! За що?!
- А дві гривні у відповідь:
- А ти хоч раз до церкви ходила?

Сперечаються двоє.

- Я молодим піднімав штангу вагою 300 кг!
- Не може бути! Таку вагу і рекордсмен світу не піднімав!
- А я піднімав! Правда, таки не підняв..

Приходить чоловік додому. Дружина в слузозах:

- Люсю, що сталося?
- Кішка з'їла котлети, які я намажила...
- Не хвилуйся, люба, я куплю тобі нову кішку.

Зловив кіт мишку і питає:

- Мишко, жити хочеш?
- Із ким?
- Фу, вульгарна! Аж юсти тепер бридко....

Дружина повернулася з гостей і розповідає чоловікові:

- Вечір пройшов чудово. Петренки попросили мене заспівати, і я погодилася.
- Чоловік:
- І правильно зробила. Не люблю я цих Петренків.

Найбільший ляп:

- Фе, який бридкий голос! Ви не знаєте, хто це співає?

— Моя дочка.

— О! Пробачте! Справа, звичайно, не в голосі, а в пісні. Нікуди не годиться пісня! Цікаво, хто її написав?

— Я.

Для переписування секретних документів терміново потрібна друкарка, яка не вміє читати.

— Скажи чесно: ти міг би зі мною одружитися?

— Так! Тільки ненадовго!!!

— Неподобство! Ви збили п'ять пішоходів!

— А скількох потрібно, щоб права отримати?

Продам парашут. Майже новий, використовував лише один раз. Жодного разу не відкривав.

— Як себе почуває ваш чоловік? Він все ще страждає на лунатизму?

— Ні, із цим, слава Богу, покінчено.

— Невже вилікували?

— Ні. Він зрештою впав з даху.

Зустрілися дві приятельки. Одна й каже:

- Вчора бачила на базарі такого чоловіка, але він мене не помітив.
- Та знаю, він мені вже розказував...

— Якби ти виграв мільйон, що із ним зробив би?

— Віддав би половину тобі. А ти що зробив би?

— Сказав би: "Дякую".

— Коханий, де робитимемо весілля?

— У фотшопі...

— Ну як тобі той готовь?

— Супер! Рушники там настільки м'які та велики, що я ледве валізу закрив!

Розмовляють дві подруги:

— Чому деякі жінки не носять дорогих перстнів, сережок?

— Тому що вийшли заміж за коханням...

Схильований чоловік запитує у лікаря:

- Лікарю, моя дружина втратила голос. Що робити?
- Спробуйте сьогодні повернутися додому серед ночі...

— Я хотів би провести відпустку так, як двадцять років тому!

— Але ж ми одруженні лише десять років!

— У тім-то й річ...

Продавець радить жінці у крамниці:

- Не купуйте цю сукню. Вона занадто широка.
- От і добре. Мені видається, що я схудла.

До аптеки заходить дуже гладка жінка:

- Що у вас є для схуднення?
- Тільки, щоб воно недорого коштувало.
- Будь ласка, візьміть лейкопластир.
- Лейкопластир? І куди ж його приклейті?
- На рот!

— Слухай, — каже сусід сусідові, — твоя дочка так подоросла! Стала такою вродливою! До неї вже хлопці ходять табунами. Моя тобі порада: жени і вдень, і ввечері, і вночі!

— Кого ж гнати — хлопців чи доньку?

— Самогон жени!!!

Дружина, тримаючи в руці книжку, обурено каже чоловікові:

- Яка ганьба! Ти тільки поглянь: якийсь Машішко надрукував у своїй збірці вірша, якого ти присвятив мені, коли ми познайомилися!

— Юначе! Купіть своїй дівчині

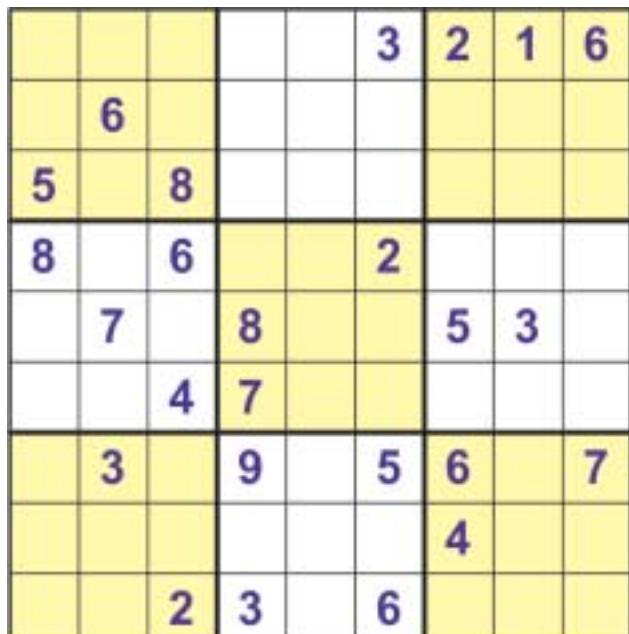
Відповіді на сканворд та судоку з минулого номера

Поле судоку являє собою таблицю 9x9 клітинок.

У кожну клітинку слід поставити цифру від 1 до 9 таким чином, щоб у кожному блокі 3x3 не було повторів.

2	4	6	5	9	1	8	3	7
1	8	5	7	3	4	6	2	9
9	3	7	8	2	6	5	1	4
8	1	2	9	7	5	4	6	3
7	5	9	4	6	3	2	8	1
4	6	3	2	1	8	7	9	5
3	7	8	6	5	9	1	4	2
5	9	4	1	8	2	3	7	6
6	2	1	3	4	7	9	5	8

квіти. Бо холодно стояти.

— Скільки коштують?

— Двадцять гривень.

— Варто одягатися тепліше!!!

Після служби в церкві жінка запутає в чоловіка:

— Ти бачив зелену сукню білявки, яка стояла неподалік від нас, біля іконостасу?

— Ні, я, здається, задрімав!

— Навіщо тоді, питаетесь, ходити до церкви?

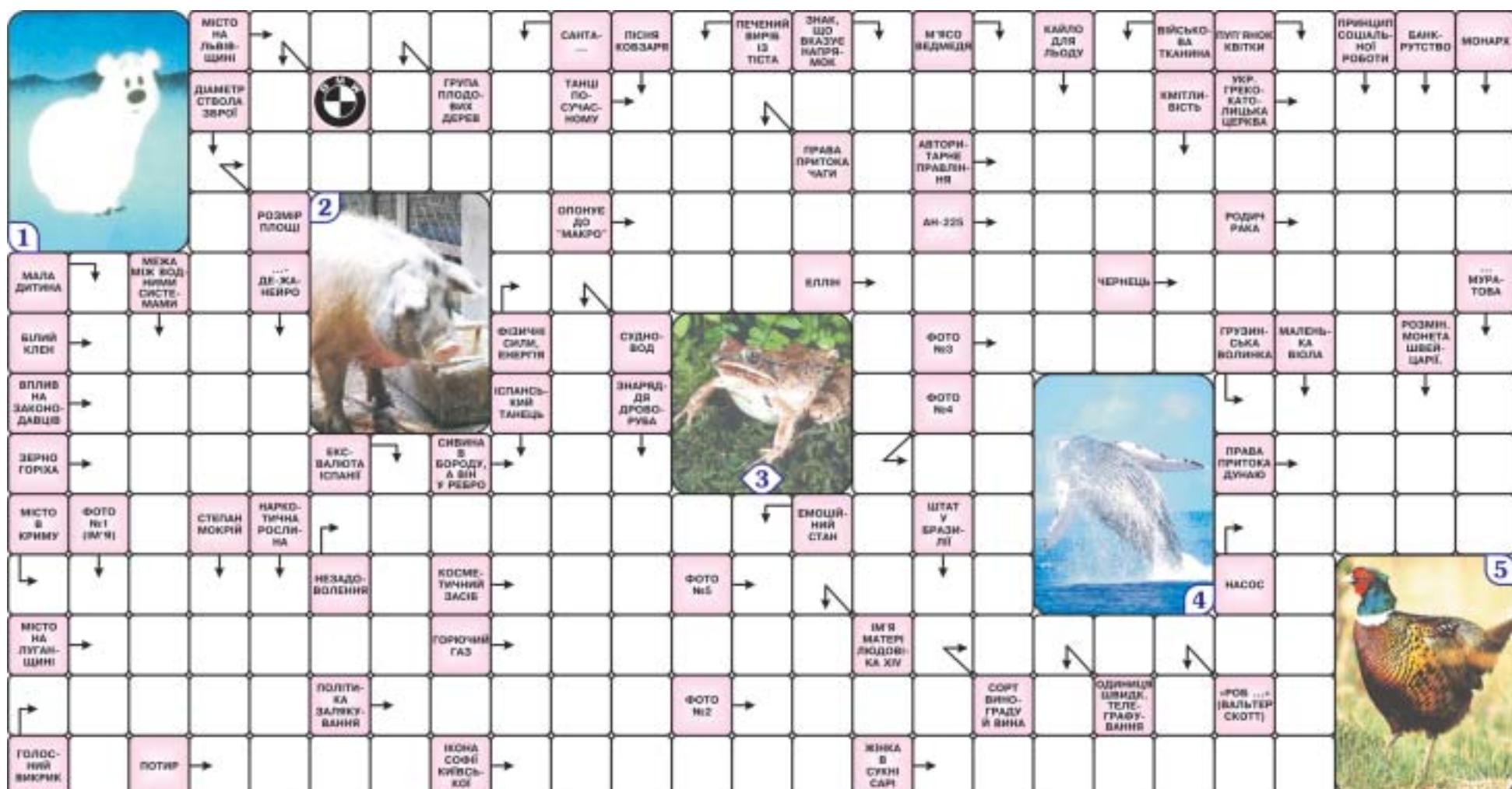

Чоловік міркує у пивбарі:

— Господи, як змінюються часи!.. Моя бабуся хотіла, аби я став священиком, мати — щоб був порядною людиною, дружині досить і того, що я вчасно повертаюся з роботи.

— Ви пробачте, що гроші мокрі, — каже жінка, купуючи шубу. — Дуже вже чоловік плакав, коли мені їх віддавав...

Форма декларації з податку на прибуток – нова!

Платники податку на прибуток підприємств тепер подають відповідну декларацію за II-й квартал, II- і III-й квартали та II-IV-й квартали 2011 р. Нова форма декларації є на сайті sta.tr.ukrtel.net в розділі “форми звітності”. Вже за II квартал 2011-го платники податків повинні звітувати за новою формою — не за півріччя, а за II-й квартал.

ГРОШІ

Редактор шпалти **Мирoslava KARMELYUK**, karmelyuk@gmail.com

Карають бізнес уже “на повну”

Якщо податківці самі виявляють, що підприємець занизв податок, штрафують на 25% від його розміру

Мирoslava KARMELYUK,
karmelyuk@gmail.com

Не 1 грн штрафу, а наприклад 170 грн призначать тепер підприємців за несвоєчасне подання звіту чи інше незначне порушення.

Це — нове в податковому законодавстві. Відповідна норма почала діяти з 1 липня. Досі для підприємців тривав адаптаційний період — щоб вони вчиталися у новий Податковий кодекс і навчилися за ним працювати і звітувати. Раніше за подібні порушення стягували символічний штраф, тепер — суттєвий. Тож усім варто уважно вивчити “фіскальну конституцію”, аби не “влетіти”.

Кодекс ще не вивчили

Підприємців таке нововведення, звісно, не тішить. Представники малого бізнесу, з якими ми спілкувалися, зізнаються, що ще не вивчили всі норми нового Кодексу. Мовляв, півроку для засвоєння норм настільки великого документа — замало.

— Звісно, порядок у країні, в

податковій системі має бути. Тож Податковий кодекс мав би удосяконалити роботу, співпрацю між нами — дрібними бізнесменами і податківцями. Але на ділі маємо багато “нестиковог” у документі та нерозуміння з боку влади, — говорить тернопільський підприємець пан Андрій (прізвище назвати відмовляється — прим. ред.). — Більшість моїх знайомих підприємців ще не змогли осягнути тих нововведень кодексу, що вже почали діяти. Часом наявіть податкові інспектори не в змозі пояснити суть якоїсь норми. Про які великі штрафи може бути мова? Вони потрібні, щоб “добити” тих, хто ще залишився та працює?

Штрафи — завелікі, погоджується інший підприємець — пан Оксана (прізвище назвати відмовилася — прим. ред.). Тим паче, деяких штрафних санкцій раніше не застосовували.

— Наприклад, якщо я один раз несвоєчасно подам звітність, сплачу 170 грн. А якщо протягом року знову протерміную подання звітності, то вже — 1020, — додає жінка.

— Виходить, тепер треба лише сиді-

ти за паперами та бігати в податкову, щоб вчасно все підраховувати та подавати. Але ж я — не бухгалтер. Коли ж бізнесом займатися?

У штрафах є зміни

Про те, що розміри штрафів зросли, податківці попередили всіх на початку липня. Відразу ж застерегли від порушення норм кодексу.

Так, прописали різну градацію штрафів для тих платників, які занизять суму податкового зобов’язання. До прикладу, якщо підприємець занизить податок, то сплатити 5% від суми заниженого податку, йдеться в Податковому кодексі. Але якщо він “згадає” і сам подасть уточнюючий розрахунок свого податкового зобов’язання, то стягнуть з нього лише 3% від суми податку. Раніше розмір штрафу був стабільний — 5%.

Зате якщо податківці самі виявлять, що підприємець занизив розмір сплати до бюджету, то штрафують його на суму 25% від розміру нарахованого податкового зобов’язання. Раніше таке стягнення становило 10% від податку. (Усі подібні штрафні санкції прописані в Податковому кодексі. Документ є на сайті

te.20minut.ua в рубриці “Бібліотека” — прим. ред.)

“Покращення немає...”

— Починаючи з липня, податківці отримали право карати бізнес “на повну” за несвоєчасне подання звітності та інші незначні порушення. Попри це обіцянка покращення Податкового кодексу ми не дочекалися, — говорить президент Всеукраїнської громадської організації “Захисту прав споживаців фінансових послуг” Руслан Демчак. — Натомість пропозиції уряду та депутатів про спрощення систему оподаткування та звітності не ухвалили, за винятком пільг для пенсіонерів і інвалідів. Отже, віце-прем’єр Сергій Тігіпко мав рацію, коли обіцяв глобальне удосяконалення податкового законодавства лише в кінці осені, бо в комплексний законопроект необхідно внести близько 500 правок, запропонованих експертами.

Але в будь-якому разі оновлений Податковий кодекс, за словами пана Демчака, запрацює не раніше 1 січня 2012 р. Бо такими є вимоги бюджетного законодавства. Отже, всі декларації влади про готовність до лібе-

ралізації податкового законодавства,каже він, черговий раз можуть лише “струсити повітря”.

— Тим часом, уряд намагається задобрати бізнес незначним полегшенням в адмініструванні податків. Також підбадьорюють суспільну думку оптимістичною статистикою про збільшення податкових надходжень за рахунок введення нових методів боротьби із тіньовою економікою, — продовжує фахівець. — Бізнесу обіцяють і відкриття сервісних центрів з обслуговуванням платників податків й інші “поблажки”.

На цьому тлі, за його словами, дивними виглядають пропозиції керівництва Ради підприємців при Кабініті про проведення податкової амністії — щоб припинити перевірки операцій тисяч підприємців, починаючи з 2000 р., на предмет їх співробітництва з фірмами-порушниками.

Хочеться вірити, що одного разу держава нарече почне контролювати не тих, хто платить, а тих, хто не платить, — підсумовує Руслан Демчак.

Дивіться бібліотеку
www.20minut.ua/tema/1582

РОЗМІР ШТРАФІВ ЗА ДЕЯКІ ПОРУШЕННЯ

170 грн — за першу невчасно подану декларацію.
1020 грн — за кожну наступну невчасно подану звітність.
50% суми податку — за несплату єдиного податку, розмір пені не змінили — 120% облікової ставки НБУ (зараз це — 7, 70).
10% суми несплачених платежів за несплату єдиного соціального внеску.
5% суми заниженого податку, якщо підприємець занизв розмір податку.
3% суми цього податку, якщо підприємець занизв розмір податку, але подав уточнюючий розрахунок.
25% податку, якщо заниження податку виявили податківці.

За Податковим кодексом

За зміну даних про особу — 85 грн штрафу

Платники податків зобов’язані подавати і відомості про зміну даних, які вносять до облікової картки або повідомлення.

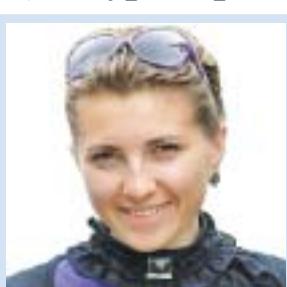
Це стосується зміни прізвища, імені, по батькові, дати народження, місця проживання, — кажуть у податковій. — Цього вимагає п. 70.7 ст. 70. Податкового кодексу. Про такі зміни треба повідомляти заявкою спеціальної форми протягом місяця від дня їх виникнення. Отже, із 1 липня за неподання або порушення порядку

подання платником інформації для формування та ведення Держреєстру фізосіб-платників податків, передбаченою кодексом, тягнути за собою накладення штрафу у розмірі 85 грн. Ті ж дії, вчинені платником податків, до якого протягом року застосовували штраф за подібне порушення, обернуться штрафом у розмірі 170 грн.

Якщо маєте запитання, звертайтеся за роз’ясненням до податкових інспекцій за місцем реєстрації.

“У Тернополі — широке поле для діяльності турфірм...”

Про життя і справи “RIA плюс” розмовляє з директором ТОВ “Файні мандри” Ольгою Гурняк. Цей туроператор пропонує активний відпочинок у нашій області та сусідніх

ДОВІДКА

Ольга Гурняк народилася у Тернополі. У 2009 р. закінчила Галицький інститут (спеціальність — “Туризм”). Не заміжня. Хобі — мандрівки та хенд-мейд. Любити активний відпочинок на природі. Контактні телефони: 43-23-38, 0-97-747-12-81, 0-50-377-55-74.

Чому зацікавив такий вид бізнесу?

— Я люблю активний відпочинок і мандрівки, бо з дитинства була в “Пласті”. Пробувала працювати в інших галузях — не сподобалося. Тож вирішила, що туризм — саме для мене. Тим паче, за фахом я — спеціаліст із туризму. Рік тому ми з друзями створили клуб активного відпочинку “Файні мандри”. Організували мандрівки для друзів і знайомих. Набравши досвіду, відкрили цю фірму з одноіменною назвою. Клуб працює паралельно. Для мене цікавою є робота з людьми, організація мандрівок.

Чим особливі послуги?

— Ми пропагуємо активний відпочинок, бо він — корисний для людей. Основний напрям нашої діяльності —

організація сплавів на туристичних катамаранах, пішохідні мандрівки в гори, вело-прогулочки Тернопільщини та Закарпаття. Ми влаштовуємо сплави Дністром, місцевими річками Стрипою, Серетом, Збручем та гірськими — Черемошем і Прутром. Крім того, організовуємо фестивальні тури. Але ми не веземо людей на фестиваль, а організовуємо їхнє дозвілля на таких заходах.

Цього року вже побували на “Фортмісії”, на Купальській фестивалі в Чагарях, плануємо поїздку на “Підкамінь-2011”. Влаштовуємо дитячі кутки, гру бодібол, водний зорб, навісні переправи над водоймами тощо. Також організовуємо мілітарі-тури. Найпростіші — поїздки місцями бойової слави, наприклад воїв УПА чи козаків. Розро-

били кількаденні екстрем тури, що передбачають командні ігри, військовий побут. Пропонуємо і спелеологічні екскурсії на один-кілька днів.

Хто ваші клієнти?

— Основна наша аудиторія — молоді люди, які навчаються в університетах або працюють і хочуть відпочивати активно. Плануємо також тури для батьків із малими дітьми. А ще у нас є пропозиції для організацій та компаній, які бажають здружити колектив чи влаштувати відпочинок для своїх працівників.

У фірмі цікава назва?

— Коли створювали клуб активного відпочинку, довго думали. Хотілося взяти у називу слова “мандри” або “мандрівка”. Але у місті турфірм зі схожими назвами вистачає. Ми обіграли слова з пісні про “файнє місто Тернопіль” і на-

звали фірму “Файні мандри”.

Чи відчуваєте конкуренцію?

— Турфірм справді багато, але кожна має своїх клієнтів. Тим паче, більшість зосередилася на зовнішньому туризмі. Проте з операторами внутрішнього туризму в нас теж немає жорсткої конкуренції. Швидше — дружба та взаємодопомога в організації мандрівок. У Тернополі ще є широке поле для діяльності турфірм, щоб бути, до прикладу, на рівні зі Львовом. У нас можна придумувати цікаві мандрівки та розваги, акцентуючи на принасадах Ставу, щоб він став своєрідною Меккою. Наприклад, ми започаткували сплави Серетом. Вони починаються в с. Верхній Івачів, а завершуються на нашому Ставі, на Остріві закоханих. Під час та-

кого сплаву, люди по-новому відкривають для себе навіть давно знайому місцевість.

Чи допомагає сім’я у веденні бізнесу?

— Батьки допомагають морально. Брат працює разом зі мною — очолює інформаційно-рекламний напрямок. — Якою бачите свою справу через 5 років? — Хочемо, аби Тернопіль стало одним із туристичних центрів Західної України, аби щодня приїздили туристи зі всього сві

УВАГА!

Внесли зміни до Кодексу

Закон "Про внесення змін до Податкового кодексу та деяких законодавчих актів" Верховна Рада ухвалила загалом 7 липня.

Тож на підприємців очікують сюрпризи, повідомляє УНІАН. Зрештою, новації стосуються і контролюючих установ, зокрема податкової та митниці.

Так, до введення в дію положень щодо спрощення системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва не проводиться фактична перевірка фізособі підприємця, яка не зареєстрована платником ПДВ, та юрособи, яка застосовує спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, що передбачає включення ПДВ до складу єдиного податку.

Закон встановлює, що податковим періодом може бути: календарний рік; календарне півріччя; календарний квартал; календарний місяць; календарний день.

Порядок контролю митними органами за сплатою платниками податків ПДВ, акцизного податку та екологічного податку встановлюють спільним рішенням центрального органу Державної податкової служби (ДПС) та спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Податковий кодекс доповнили положеннями, яким передбачили, що з платники податків, які подають звітність в електронній формі, листування з органами ДПС можуть здійснювати засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису. На вимогу платника податків, який отримав документ в електронній формі, орган ДПС надає такому платнику відповідний документ в паперовій формі протягом трьох робочих днів з дня надходження відповідної вимоги (в письмовій або електронній формі) платника податків.

Достатнім підтвердженням справжності документа податкової звітності тепер є наявність оригіналу.

підпису уповноваженої особи на документі у паперовій формі або наявність електронного цифрового підпису платника податку.

Законом встановили, що посадові особи органу ДПС мають право розпочати проведення документальній війської перевірки, фактичної перевірки за наявності підстав для їх проведення, визначених цим Кодексом, та за умови пред'явлення або надіслання у випадках, визначених цим Кодексом, таких документів: направлення на проведення такої перевірки, в якому зазначають дату видачі, найменування органу ДПС, реквізити наказу про проведення відповідної перевірки, найменування та реквізити суб'єкта (об'єкта), перевірку якого проводять (прізвище, ім'я, по батькові — платника податку), мета, вид фізособи (пільгова або позапланова), підстави, дата початку та тривалість перевірки, посада та прізвище посадової (службової) особи, яка проводить перевірку. Направлення на перевірку тоді є дійсним за наявності підпису керівника органу ДПС або його заступника, що скріплений печаткою органу ДПС; копії наказу про проведення перевірки; службового посвідчення осіб, які зазначені в напраленні на перевірку.

Непред'явлення або недіслання у випадках, визначених цим Кодексом, платнику податків (його посадовим (службовим) особам або особам, які фактично проводять розрахункові операції), цих документів або пред'явлення вказаних документів, що оформлені з порушенням вимог, встановлених цим пунктом, є підставою для недопущення посадових (службових) осіб органу ДПС до проведення документальної війської або фактичної перевірки.

Передбачається, що оподаткування доходів платника податку, нарахованих за наслідками податкових періодів до 01.01.2011 р., здійснюють за ставками та згідно із нормами, що діяли до 01.01.2011 р., незалежно від дати їхньої фактичної виплати (надання).

Подаємо письмову скаргу: про що варто пам'ятати

Варто знати, що саме день закінчення процедури адміністративного оскарження тепер вважають днем узгодження грошового зобов'язання платника податків

Марина ВОСКОВИХ,
засвітектору апеляцій ДПА в області

Набагато більше платників податків при вирішенні спірних питань використовують нині процедуру адмініскоарження рішень податкових інспекцій, помітіли фахівці.

Найчастіше у своїх зверненнях платники податків порушують питання строку призутирення виконання платником податків грошових зобов'язань, визначених у податковому повідомленні-рішенні, у разі подання скарги та строку продовження подання скарги.

Враховуючи зміст таких звернень, повідомляємо, що порядок подання та розгляду органами державної податкової служби (ДПС) скарг платників податків затверджений наказом Державної податкової адміністрації (ДПА) від 23.12.2010 р. за №1001, зареєстрованим у Мінгості 06.01.2011 р. за №10/18748.

Зокрема, скарга, подана із дотриманням строків, зупиняє виконання платником податків грошових зобов'язань, визначених у податковому повідомленні-рішенні, на строк від дня подання такої скарги до контролюючого органу до дня закінчення процедури адмініскоарження. Протягом зазначеного строку податкові вимоги з податку, що оскаржується, не надсилають, а суму грошового зобов'язання, яку оскаржують, вважають неузгодженою. При цьому слід пам'ятати, що процедура адмініскоарження закінчується:

— днем, наступним за останнім днем строку, передбаченого для подання скарги на податкове повідомлення-рішення або будь-яке інше рішення відповідного контролюючого

огорану у разі, коли така скарга не була подана у зазначеній строк;

— днем отримання платником податків рішення відповідного контролюючого органу про повне задоволення скарги;

— днем отримання платником податків рішення Державної податкової адміністрації України або спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи;

— днем звернення платника по-

Продовжують граничні строки для подання заяв про перегляд рішень органів ДПС для платників податків-фізосіб, а також для посадових осіб юрособи

полоном на території інших держав або через інші обставини непереборної сили, підтверджені документально;

— був визнаний за рішенням суду без відому відсутнім або перебував у розшуку у випадках, передбачених законом.

Продовження граничних строків для подання заяв про перегляд рішень органів ДПС із зазначених підстав здійснюють для платників податків-фізосіб, а також для посадових осіб юрособи

законодавства, нараховувати, стягувати та вносити до бюджету по-датки, збори, а також вести бухгалтерський облік, складати та подавати податкову звітність.

ДО РЕЧІ

У січні-квітні 2011 р. платники податків до державної податкової адміністрації (ДПА) в області подали 91 скаргу на 133 податкових повідомлення-рішення. Найбільшу питому вагу (56%) мають податкові повідомлення-рішення з податку на додану вартість (ПДВ) та з податку на прибуток (27%). Скасовано 27 податкових повідомлень-рішення на загальну суму 14,2 млн грн, з яких 16 — на суму 6,4 млн грн — рішення з ПДВ і 9 — на суму 7,1 млн грн. — з податку на прибуток.

За інф. Марини ВОСКОВИХ

Про порядок ліцензування торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами регламентували.

Роман САВКА,
в. о. начальника РУ Департаменту
САТ ДПА України в області

Порядок оформлення та видачі ліцензій на право здійснення роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами регламентували.

Про це йдеється у ст. 15 Закону від 19.12.1995 р. за №481/95-ВР "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів".

Зокрема, ліцензію видають за заявкою суб'єкта підприємництва діяльності, до якої додають

виписку або витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізосіб-підприємців. Для отримання ліцензії на роздрібну торгівлю алкоголічними напоями

Ліцензію видають за заявкою суб'єкта, до якої додають виписку або витяг з Єдиного державного реєстру

додають довідку органу державної податкової служби про реєстрацію електронних контрольно-

касових апаратів (книг обліку розрахункових операцій), що є у місці торгівлі.

Видачу ліцензій здійснюють тільки за умови фактичного надходження частини встановленої річної плати за ліцензію до відповідного бюджету. Це перевіряється уповноважена на видачу ліцензій особа на підставі поданої заявником копії платіжного доручення (з відміткою банку про сплату). окрім того, потрібна довідка відповідного фінансового органу про фактичне надходження коштів до бюджету. Суб'єкти господарювання, які отримали ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюнови-

ми виробами, вносять до Єдиного реєстру тільки ті місця зберігання алкогольних напоїв та тю-

ютюнових виробів, що розташовані за іншою адресою, ніж місце здійснення роздрібної торгівлі.

ДОВІДКА

▲ 2175 ліцензій на право здійснення роздрібної торгівлі алкогольними напоями та 1824 ліцензій на право здійснення роздрібної торгівлі тютюновими виробами призупинили.

▲ Анулювали 120 ліцензій на право здійснення роздрібної торгівлі алкогольними напоями та 132 — на право здійснення роздрібної торгівлі тютюновими виробами.

За інф. Романа САВКИ

ТОВ Стимекс Інжініринг Груп

ОБЛАДНАННЯ

для пароконденсатних систем

spirax sarco

підбір обладання, енерговудит, шеф-монтаж, ціни від виробника, прямі поставки

тел./факс: +38 0536-700-857, 067 354 73 05

www.stimexeng.com

СПЕЦпроект
ПОДІЛКИЙ ДОПОМОГАТИ

Якщо у вас виникла проблема, ви опинились в скрутній ситуації чи потребуєте поради...

Телефонуйте. Вислухаємо. Допоможемо.

Не заплутатись у законах, дізнатись про права та обов'язки, попередити конфліктну ситуацію чи згадати все існуюче. Вам допоможуть юристи, чиновники, депутати, кваліфіковані спеціалісти та змільна група ІНТВ.

Дивіться на телеканалі ІНТВ

пн 21:00 пн 16:30 вт 09:00

ср 18:00 вт 14:30

hotline@intv.te.ua

РЕКЛАМА

РІВНЯЄМОСЬ НА ЛІДЕРА!

НАЦІОНАЛЬНА МЕРЕЖА БУДІВЕЛЬНО-ГОСПОДАРСЬКИХ ГІПЕРМАРКЕТІВ

ЕПІЦЕНТР®
БУДІВЕЛЬНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ГІПЕРМАРКЕТ

Про неповторну красу Тернопільщини, її багаті традиції та гостинних мешканців знають не тільки в Україні, але й далеко за її межами. Жителі Тернополя мають хороший естетичний смак, цінують красу і свого краю, і своїх домівок. Сьогодні у гіпермаркеті "Епіцентр К" кожен житель Тернополя має можливість вибирати оздоблювані та будівельні матеріали з такого величного асортименту товарів, що здатен вразити кожного.

Перший гіпермаркет національної мережі "Епіцентр К" відкривли у 2003 р. в Києві. За 8 років розвитку по всій Україні відкрито 28 гіпермаркетів, 22 в регіонах та 6 у столиці, де працюють більше 15 тисяч осіб. Кожен житель України має можливість знайти все необхідне для будівництва, ремонту та облаштування оселі в одному місці, під одним дахом, та за доступними цінами.

З кожним днем все більше жителів України обирають Епіцентр. Сьогодні національна мережа буді-

гравдіозного дійства Євро-2012 прийнявши участь в безпрограшній акції. Всі покупці, які здійснили покупку будь-якого товару на 250 грн. та більше в період проведення акції мають можливість виграти квитки на Чемпіонат УЄФА Євро-2012 та сувеніри з символікою УЄФА Євро-2012. Акція діє з 7 липня по 31 липня 2011 р. включно по всій мережі будівельно-господарських гіпермаркетів "Епіцентр К".

Дійсно, важко уявити в Тернополі ще одне місце, де зібрано абсолютно всі товари, які необхідні для того, щоб збудувати будинок, влаштувати покрівлю, встановити вікна та двері, влаштувати опалення, провести всі необхідні комунікації. А далі, очі розігаються від різноманіття матеріалів для оздоблення підлоги, стін, стелі. Зручний поділ на відділи за видами продукції дозволяє швидко зорієнтуватися в торговому просторі і самостійно вибрати потрібні товари. З кожним роком збільшується асортимент

велично-господарських гіпермаркетів "Епіцентр К" є переможцем Міжнародного фестивалю "Вибір року" в Україні – 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 в номінації "Мережа року гіпермаркетів будівельних матеріалів", лауреатом щорічної Національної премії "Український Торговельний Олімп" 2007 р. в номінації "Національна мережа гіпермаркетів будівельних матеріалів", а також переможцем Всесвітнього конкурсу-рейтингу "Бренд року 2008".

Компанія "Епіцентр К" є найбільшою мережею будівельно-господарських гіпермаркетів в Україні та входить у європейську асоціацію роздрібної торгівлі (European-DIY Retail Association, EDRA).

І ДІМ ПОБУДУВАТИ, І НА ЄВРО-2012 ПОБУВАТИ!

Знаковою в історії національної мережі будівельно-господарських гіпермаркетів стала подія, що відбулась 18 січня 2011 р. — у Києві представили першого національного спонсора Євро-2012, яким стала компанія "Епіцентр К". Коментуючи цю подію, генеральний директор компанії UEFA Events SA Девід Тейлор відзначив: "Дуже правильно, що першим національним спонсором Євро-2012 є компанія, що продає товари для будівництва та ремонту. Можна сказати, вона є символом змін, які відбуваються останніми роками в Україні. Також важливо, що перший національний спонсор чемпіонату Європи триваєй час підтримує і масовий, і професіональний футбол в Україні".

Саме зараз компанія "Епіцентр К" надає змогу кожному мешканцю Тернопільщини долучитись до

продукції, оновлюються та створюються нові презентації товарів, відкриваються нові напрямки.

Поряд з відомими світовими брендами в "Епіцентрі" ексклюзивно представлені власні торгівельні марки, які є аналогами відомих світових брендів, мають високу якість, орієнтовані на потреби покупців і дешевіші на 10%-20%. Географія продукції яка постачається охоплює всі частини світу.

Як зазначає керівництво гіпермаркету "Епіцентр К" м. Тернопіль найбільшим надбанням компанії є її колектив – команда однодумців, в якої єдині загальні життєві і виробничі пріоритети та цінності, людей, котрі знають що робити, як робити і готові це робити з метою досягнення синергії руху вперед та виконання поставлених завдань. Найкращим підтвердженням оцінки роботи колективу гіпермаркету є вибір споживачів Тернополя – перемога у номінації "Продавець будівельних матеріалів" конкурсу "Народний бренд 2010". Це вказує на той факт, що гіпермаркети "Епіцентр К" стали не лише місцем придбання необхідних будівельних матеріалів, але й джерелом нових ідей для будівництва, ремонту та оздоблення оселі.

В деякій мірі життя у сучасному світі – це життя у мрії, що збулась. Адже навколо стільки речей, про які люди раніше тільки мріяли. Мрії тих, хто має тверду воно втілити їх у життя, здійснюються і змінюють світ.

Бажаємо ВАМ щодня втілювати свої мрії разом з національною мережею будівельно-господарських гіпермаркетів "Епіцентр К"!

Компанія "Епіцентр К" є найбільшою мережею будівельно-господарських гіпермаркетів в Україні та входить у європейську асоціацію роздрібної торгівлі (European DIY Retail Association, EDRA)

ЕКСКЛЮЗИВНО В ЕПІЦЕНТРІ

ДЛЯ СПРАВЖНІХ ФАНІВ «ЕПІЦЕНТРУ» 300 000 ДАРУНКІВ

ОТРИМАЙ КВИТКИ НА УЄФА ЄВРО 2012

ТІЛЬКИ У ЛІПНІ!

СЕРТИФІКАТ НА ВІДПІВНА ЦІНА

UEFA.com

EURO 2012

ЕПІЦЕНТР

Діївні з 7 – 31 ліпня 2011
www.epicenterk.com.ua

СПРОСТУВАННЯ

Інформація, наведена на стор. 19 у №26 "RIA плюс" у статті "Ремонт. Де і скільки?", — не відповідає дійсності. Редакція просить вибачення у читачів і дирекції Національної мережі будівельно-господарських гіпермаркетів "Епіцентр".

ЗА КУЛСАМИ

Редактор шпальти **Наталія БУРЛАКУ**, nataliya.burlaku@gmail.com, 097-445-82-67

Класика є класика

У мистецьких колах говорять, що класичні твори завжди будуть популярними. Композитора Кароля Шимановського досі люблять в усьому світі. А в Польщі його музику визнали на офіційному рівні.

Поляки обіцяють частіше привозити у Тернопіль оригінальні творчі проекти

Якби класичну музику пропагували настільки ж активно, як, скажімо, попсу, всі слухали б Шопена та Бетховена. Так вважають молоді скрипалі та піаністи, які вже здобули світове визнання. Нещодавно вони подарували концерт тернополянам

Наталія БУРЛАКУ,
0-97-445-82-67,
nataliya.burlaku@gmail.com

Музику одного з найвідоміших композиторів Польщі — Кароля Шимановського тернополяни слухали в обласній філармонії.

Представники сусідньої країни з нагоди Президентства Польщі в Раді Європейського Союзу привідкрили для нас нову сторінку світової класики в липні.

— Ми вперше виступаємо з таким проектом у Тернополі, — розповідає виконуючий обов'язки Генконсул Республіки Польща у Львові Анджей Дрозд. — У зв'язку з інавгурацією нашого президента ми організували дні Шимановського в Україні. Ми вже провели симфонічний концерт у Львові. У Тернополі ж зустрічимо камерна музика. Плануємо ще побувати в Івано-Франківську, Чернівцях і, можливо, у Києві.

“Щоб відчути смак...”

Пропагувати класику серед українців — авторська ідея Анджея Дрозда.

— Я вибрав твори Шимановського з багатьох причин, — продовжує виконуючий обов'язки консула. — По-перше, щоб і поляки, і українці могли відчути смак справжнього мистецтва. Наскільки мені відомо, про Кароля не так вже й багато знають в Україні. По-друге, твори саме цього композитора офіційно є супроводом усіх подій, де бере участь президент. Потрете, Шимановський — один з моїх улюблених виконавців.

У нашому місті пан Анджей був уперше. Проте, як він запевняє, вже встиг закохатися в Тернопіль. Більш за все йому сподобався Став. Він вважає його унікальною прикрасою міста. Постілкувався гість також і з тернополянами.

Чимось, на його переконання, вони схожі на поляків. Хоча й ведуть інший спосіб життя.

— Мабуть, причина в тому, що ми — європейці, — припускає він. Поляк тривалий час співпрацює з українськими віrtuoзами.

— Цей концерт ми також організували разом із львівськими музикантами, — каже він. — Незважаючи на їхній вік, цих виконавців по-важають не тільки в Польщі, а й в інших європейських державах та Америці. Вони вже встигли побувати там на гастролях.

Консул — у ролі режисера

Кореспондент “RIA плюс” побував на репетиції концерту Кароля Шимановського. Музиканти скрупультно відпрацьовували кожен музичний такт. За всім спостерігав пан Анджей.

— Я в них, як кажуть, — за режисера, — сміючись, пояснює він. — Ми разом неодноразово виступали. Однак усе ж “проганяємо” програму перед виступом. Адже гості заходу повинні отримати неймовірне задоволення, відчути музичний подих слова.

Поляки частіше з'являються в Тернополі з новими проектами, обіцяє він.

— Шимановський започаткував у нас епоху модернізації класичної музики, — каже Анджей Дрозд. — Наразі в нашій республіці — якраз період ренесансу, тобто відродження його творчості. Сподіваємося, що він розпочнеться і в Україні. Ми ж продовжимо відвідувати й інші міста нашої країни, щоб зблизити дві сусідні культури. Це будуть не тільки концерти, а й інші творчі проекти. Думаємо, що всім сподобається. Можливо, у відповідь українці запропонують нам щось цікаве.

Організовував концерт в Тернополі консул із гуманітарних питань Республіки Польща у Львові Марін Зеневіч. На відміну від свого колеги, він у Тернополі бував уже більше десятка разів.

— Протягом останніх восьми ро-

ків, на протязі яких я відвідую Тернопіль, не побачив суттєвих змін у розвитку міста, — каже він. — Може, я погано придивлявся... Бозазвичай перебуваю тут з короткими візитами.

Із творчістю композитора Кароля Шимановського пан Зеневіч також мало знайомий. Каже, раніше слухав його досить рідко, хоча цю музику й вважають основною під час дипломатичних заходів.

Не погоджується з юнаком інша виконавиця вечора — скрипалька Лідія Футорська. Адже вона бере участь не тільки у міжнародних проектах, а й активно гастролює Україною.

— Думаю, не все можна купити, — каже вона. — Насправді, якби в Україні пропагували класику так активно, як попсу, нині усі тут слухали б Шопена і Бетховена. Звичайно, проблеми є. Але неможливого не буває. Часом

процес гальмуєть самі ж керівники філармоній. Ми, молоді виконавці, готові виступати навіть за маленьких гонорарів. Але чомусь деяких управлінців це не

цікавить. Але так є не всюди.

Закінчивши навчання у Львівській державній музичній академії ім. Лисенка, молода скрипалька у 2007-му розпочала стажування у Варшавській музичній академії ім. Шопена. Саме це, як каже дівчина, допомогло їй розкритися та дослігти великих здобутків на багатьох міжнародних і всеукраїнських конкурсах.

— Особливу увагу у своїй концертній діяльності я приділяю співпраці з різними камерними та симфонічними колективами, — додає дівчина. — Мені дуже подобаються твори різних епох — від бароко до музики ХХ ст. Сольні програми були не тільки на теренах нашої країни, а й у Польщі, Угорщині, Словаччині, Австрії, Канаді та Італії. Львів'янка планує зайнятися життям музикою. Улюбленою справою дівчина радить займатися й іншим людям.

Попереду на нас чекає ще одна зустріч із музикантами — у концертній залі. Постішаємо, щоб і самим відкрити для себе відомого класика Кароля Шимановського.

 Дивіться відео
www.20minut.ua/news/10201415

— Граючи на скрипці, треба злитися з нею, — говорить Лідія Футорська (30 р.). — Тільки так можна сповна відчути те, що ти граєш і хочеш показати публіці

ЗАПИТАЛИ У ГЛЯДАЧІВ

— Чули про Шимановського?

Оксана (37 р.) та Надія (14 р.) Турчyni:

— Чи любите класичну музику?

Юлія (16 р.) та Ольга (38 р.) Блашків:

— Самі граєте на музичних інструментах?

Надія Марчук (24 р.) та Марія Міськів (25 р.):

— Ні. Вперше слухаємо його твори. Нам подарували запрошення. Ми радо з донею прийшли. Із класиків любимо Шопена. У нього прекрасна музика. Але переконані, що творчість Шимановського — така ж чудова, якщо поляки організовують подібні вечори. Для Надії це — нагода дізнатися про великих композиторів. У школі вивчають класичну музику.

— Так, дуже. Що стосується формату, то нам подобається орган. Але, на жаль, у Тернополі таких концертів майже не організовують. Чому у нас класику не надто погуляризують, як скажімо, попсу чи електронну музику. Якось ми їздили в Польщу. Насолодилися прекрасною грою на різних інструментах в одному з костелів. Враження були шикарними.

— Ні, не граємо. Але колись пробували. Проте потрібен талант і гарний слух. Ми більше слухаємо. Іноді співаємо, але лише у гарній компанії — на вечірці або дні народження. Професійно займатися музикою, на жаль, не судилося. Тож ми ходимо на концерти. Твори класиків слухаємо — більше під настрій. Буває, хочеться розслабитися і музика цьому допомагає.

Тепло і пилюка дитині шкодять

На розростання аденоїдів впливає і надто тепле, сухе та забруднене пилюкою повітря, яким дихає дитина. Інші шкідливі фактори — спадковість, часті застуди, неправильне харчування та схильність до алергії, пояснює лікар-педіатр Євген Комаровський.

ЗДОРОВ'Я

Редактор шпалти **Ірина ПОГОРІЛА**, Iryna.Pogorila@gmail.com, 0-98-287-08-70

Iз “чужинцями” не зволікайте

Аденоїди — збільшену в розмірі глоткову мигдалину — на ранніх стадіях можна вилікувати рослинними препаратами. Якщо ж дати їм розростися — не обійтесь без хірургічного втручання, каже лікар-отоларинголог. А в окремих випадках аденоїди доводиться видаляти навіть кілька разів

Ірина ПОГОРІЛА,
0-98-287-08-70

Найчастіше від збільшених аденоїдів потерпають діти віком близько трьох років.

Зі скаргами на порушене носове дихання та часті застуди до лікаря-отоларинголога Роксолани Бондаренко щодня приводять по кілька таких маленьких пацієнтів.

У багатьох випадках причина — саме в аденоїдах. Утім, виникати ця проблема може і в підлітків, які часто хворють, і навіть у юнаків призовного віку.

Це — природний захист

Аденоїдами називають збільшену в розмірі глоткову мигдалину, що складається із лімфоїдної тканини (такої, що виробляє клітини, які забезпечують захисні реакції організму — прим. ред.) Хоча цей орган, як пояснює лікар, не можна вважати непотрібним.

— У нашому організмі нічого зайвого немає, — каже пані Бондаренко. — У нормальному, здоровому стані в лімфоїдній тканині відбуваються складні процеси. Зокрема, слизова оболонка, якою вкриває

“У дітей, старших трьох років, аденоїди починають атрофуватися. Однак так стається не завжди.”

та лімфоїдна тканина та внутрішньою порожнину носа, захоплює віруси та бактерії, що можуть потрапити з повітря. Слизова “перетравлює” їх, і вони не потрапляють глибше у дихальні шляхи. Так організм природно береже себе від застуди.

Але захисна функція лімфоїдної тканини за певних обставин

може перетворитися на шкоду для дитини. Це стається тоді, коли цей орган надмірно розростається.

— Тоді дитині важко дихати носом, — розповідає Роксолана Бондаренко. — Через це буває кисневе голодування та кашель. Також аденоїди перекривають слухову трубу. Це призводить до запалення середнього вуха.

Через те, що дитина постійно дихає ротом, пересихає й слизова глотки. Відтак вона втрачає захисну функцію, а тому, пояснює лікар, будь-якій інфекції легше потрапити в дихальні шляхи. Отже, дитина частіше хворіє на застуду.

Розростання лімфоїдної тканини стається тоді, коли діти часто хворють, — продовжує пані Бондаренко. — Адже вона намагається більше “працювати”, тому й розростається. Спершу лімфоїдні тканини вдається захищати організм. Але з часом вона втрачає захисну функцію і сама стає проблемою.

Порушується носове дихання

Найчастіше на прийом до лікаря із подібними скаргами приводять трирічних дітей.

— У цьому віці аденоїди — навіть при нормальному розвитку у здорової дитини — є найбільшими. Така особливість їхнього розвитку, — пояснює отоларинголог. — За відсутності порушень уже після трьох років аденоїди починають атрофуватися і до періоду статевого дозрівання зникають зовсім. Однак так стається не завжди.

Зазвичай, як каже лікар, дитина у трирічному віці починає ходити в садочок, багато контактує з іншими дітьми, а тому частіше хворіє.

— Тоді аденоїди змушенні брати на себе більше навантаження із захисту організму. А отже, із віком не зменшуються, а збільшуються, — пояснює вона.

Лікар радить батькам завжди стежити, чи не порушене носове дихання в дитині. Як тільки є якіс-

Софія Лазоренко (16 р.) звернулася до лікаря зі скаргами на закладені вуха та ніс. Роксолана Бондаренко (56 р.) при огляді звертає увагу на те, чи не збільшена глоткова мигдалина

негаразди, дитина починає хропіти вночі, весь час дихає ротом, страждає від частого нежитю — ніс постійно закладений, із нього є виділення, а вранці може з'являтися покашлювання. Адже при збільшенні аденоїдів у них збирається слиз, пояснює лікар. А де слиз — там і мікрої.

— Нерідко батьки зауважують, що загалом здорова дитина щоранку намагається щось відкашлювати, — додає лікар. — Це відбувається саме через порушення носового дихання. Тож краще одразу з'ясувати причину, відвівши дитину на прийом до лікаря.

Спершу лікують рослинними препаратами

Лікують збільшенні аденоїдії спершу медикаментозним способом, без хірургічного втручання, наголошує фахівець.

— Малечі призначають носові краплі, які мають в'яжучу дію, — розповідає пані Бондаренко. — Так з аденоїдів змивається слиз. Є непогані ліки, розроблені на основі барбарису. Вони успішно зменшують лімфоїдну тканину. Усе це — рослинні, гомеопатичні препарати,

що не шкодять організму дитини.

У багатьох випадках, як переконалася на своїй практиці лікар, таке лікування — доволі ефективне. Призначають його зазвичай на місяць. Якщо за цей час стан дитини покращується, лікар може продовжити його на ще якийсь час. Однак якщо за місяць прийому рослинних препаратів жодного покращення немає — потрібне хірургічне втручання.

Операція з видалення аденоїдів триває лічені секунди

Ірина ПОГОРІЛА,
0-98-287-08-70,
Iryna.Pogorila@gmail.com

— Якщо дитина неодноразово хворіла на запалення вуха — отит, то це — одне з обов'язкових показань до видалення аденоїдів, — пояснює лікар-отоларинголог Роксолана Бондаренко.

Адже обов'язково треба звільнити слухову трубу, аби в неї вільно надходило повітря, каже лікар.

Операцію можуть робити зі знеболюванням

Частішають при збільшених аденоїдах і бронхіти. Адже дитина переважно дихає ротом, тому неочищене повітря — із мікроїами та пилом — відразу надходить у трахею та бронхи. Причому бронхіти тоді повторюються. Це — ще одне показання до видалення аденоїдів. Порадити операцію, навіть не признаючи консервативне лікування,

Однією з цитатою

Роксолана БОНДАРЕНКО (56 р.),
лікар-отоларинголог міської дитячої поліклініки:

— Якщо аденоїди збільшенні трішки — на місяць призначаємо консервативне лікування. Якщо це допомагає — продовжуємо. Якщо ж ні — радимо робити операцію. Тому раджу батькам не зволікати зі звертанням до лікаря, якщо вони помітили, що їхній дитині стало важко дихати носом.

лікар може й тоді, якщо звернулися до нього доволі пізно і аденоїди в дитині — надто збільшенні. Відкладати процедуру тоді немає сенсу.

— Зрозуміло, що операція — не зовсім приємна процедура, тому батьки зазвичай неохоче погоджуються на неї, — зауважує лікар. — За новітніми методиками аденоїди видаляють із допомогою лазеру. На жаль, до Тернополя такий прогрес поки що не дійшов. Тож операцію роблять так само, як і раніше. Щоправда, при цьому застосо-

вують місцеве знеболення, а за потреби — і загальне. Так дитина на уникне психічної травми, а лікар лічиться зробити свою роботу.

За тривалістю така операція — одна з найшвидших — триває кілька хвилин. А сам процес вирізання аденоїдів — кілька секунд.

Утім, визнає лікар, в окремих випадках після видалення аденоїдів можуть вирости знову.

— Доводилося чуті від пацієнтів, що таке стається через те, що операцію зробили неправильно, —

розвідає Роксолана Бондаренко. — Але це не так. Залежить це від здатності лімфоїдної тканини відновлюватися. Адже наш організм влаштований так: якщо у нього є щось забрати, він хоче це відновити.

Випадки відновлення лімфоїдної тканини після операції, за словами лікаря, бувають у тих дітей, які, крім гіпертрофії аденоїдів, страждають і на алергічний риніт.

У такому випадку лікування зазвичай починають спочатку. Спершу призначають консервативне лікування — і аденоїдів, і алергії водночас. Однак у найважчих випадках аденоїди доводиться видаляти й частіше, ніж дівчі.

Видаляли аденоїди навіть призовникові

Не варто боятися того, що після видалення аденоїдів, тобто втраченої природній захист, дитина хворітиме частіше. Зазвичай стається навпаки — після видалення стан здоров'я відразу по-

крашувється.

— Варто розуміти, що аденоїди не постійно залишаються одного розміру, — пояснює лікар. — При хворобі вони збільшуються. Минає недуга — зменшуються. Однак якщо хвороби надто часті, лімфоїдна тканина просто не встигає “реагувати”. Якщо вчасно звернутися до лікаря, потрібного зменшення можна добитися за допомогою препаратів.

Тож збільшуватися аденоїди можуть не лише у наймолодших, а й у старших дітей, додає вона.

— Нещодавно відправила на видалення аденоїдів юнака, якого призвали до армії, — додає Роксолана Бондаренко. — Батьки, в очівіді, раніше не звернути увагу на цю проблему.

Якщо ж дитина хворіє рідко, аденоїди до підліткового віку практично атрофуються і надалі вже не становлять проблеми.

Дивіться відео
www.20minut.ua/news/10201468

ПОДОРОЖІ

Редактор шпалти **Ірина ПРОЦІК**, iryna.protsyk@gmail.com, 066-764-76-39

На колесах – 900 кілометрів

Маршрут складали так, аби побачити все Закарпаття. Тому дорога до Мукачевого пролягла через Яремче, Ясіню, Рахів, Хуст, Солотвино, Виноградово і Берегово. Загалом — 500 км + шлях до Ужгорода. Поверталися через Сваляву (300 км).

Край дерев'яних церков, солоних озер, дуже чистого повітря та угорської мови

На Закарпатті можна побачити центр Європи, водоспад, мальовничі краєвиди та чимало архітектурних пам'яток

Любов КРАСНОВСЬКА,
krasnovska@te.ria.ua

Знаєте, де центр Європи? У Закарпатті, поруч із мальовничим вигином русла ріки Тиси. Схили на протилежному березі — Румунія.

А ще Закарпаття це — солоні озера, цілющі джерела і надзвичайно чисте повітря. Ми спробували скласти враження про найзаїднішу область України, провівши чотири дні на колесах. Висновок такий: “родзинок” — чимало, але часто добрається до них — проблема.

Ледь колеса не побули

Із Тернополя рушаємо трасою на Микулинці, але у селищі Дружба повертаємо на Бучач. Щоб не петляти вуличками старого міста, з’їжджаємо на об’їзну і прямуємо до Монастириської.

Ця дорога — знайома багатьом, тому в деталі не вдаватимусь. Додам: покриття доріг у нашій області, хоч і не ідеальні, але все ж терпиме — ями дорожники “залацали”. Привели до ладу і зупинки, де спіняються автобуси міжміського та міжобласного сполучення.

Забігаючи наперед, зауважу, що найтирші дороги ми побачили у Рахові та біля нього.

— О, вам пощастило, що ви іхали там удень. У сутінках можна ходову знищити, бо освітлення нема, тож

— Покажіть паспорти! Куди їдете? — мовив військовий, коли ми під’їхали до шлагбауму. Нічого дивного, бо поруч із Діловим — прикордонна зона

ям не видно, — зауважив згодом Тарас Зарічний із Мукачевого, коли ми описували свої мандри.

На подібне ми натрапили, повертаючись додому. Ділянку, що поруч із Жидачевом Львівської області, до рогово назвати язик не повернеться. Причому ямиська, в яких ми мало колеса не залишили, були навіть на узбіччі. Не рятувало навіть суттєве зниження швидкості.

Церкву звів пастух

Гірські краєвиди почали привермати нашу увагу за Надвірною. Згодом було Яремче. Оскільки ми кілька разів там бували, довго зупинки там не робили. Лише заїхали на ри-

нок, де торгують усім: від теплих домашніх капців до покривал і бейсбольних бучок. Напам’ять приходили шпильку із ясена (15 грн).

Подібний, але трохи менший ринок привернув нашу увагу на Яблуницькому перевалі. Проте оглянути його асортимент завадив дощ. Уздовж дороги через Карпати він то пускався, то переставав. Краєвиди від цього лише вигравали: коли хмари “чіпляються” за гори, а прадавній ліс обступає дорогу з усіх боків — це дуже красиво!

Дорога через гори майже весь час йде поруч із руслом якоїсь із річок і майже паралельно залізничній колії. Тому на шляху часто трапляються металеві мости, що висять над урвищами. Потяги натомість “прінасять” у численні тунелі.

Минаємо Ясіню із її дерев’яними церквами. П’ятизрубна одноверха Вознесенська церква більше відома як Струківська. Вої її ще у 1824 р. звів пастух Іван Струк. Але для багатьох Ясіня — лише старт мандрівки на Говерлу або центр зимового гірськолижного відпочинку. Далі дорогою не миніть вказівник на водоспад Труфанець — з висоти 1720 м, як написано у довіднику, потік, падаючи із 36-метрової висоти, біжить до великої річки.

Забігаючи наперед, зауважу, що найтирші дороги ми побачили у Рахові та біля нього.

Прихопіть із собою паспорт

Квасі. Назва селища говорить сама за себе — вода у джерелах там справді “квасна”. Прислухаємося до поради місцевих — п’ємо, але в пляшки не набираємо, бо вода тоді втрачає свою властивості.

Рахів — найвище місто в Україні — нічим особливим, окрім жахливих доріг, не запам’ятався.

Кажуть, назва Рахова виникла тому, що місцеві купці, які жили на перехресті торгових шляхів, вміли добре рахувати. Нинішні жителі містечка цього робити, вочевидь, не вміють: якщо вони дороги не відремонтують, то жоден турист до них не пойде.

Наступна цікава точка маршруту — поблизу села Ділового. Там ще в XIX ст. встановили стелу, що й вказує на центр Європи. На ній є напис: “Постійне, точне, одвічне місце. Центр Європи, визначений дуже точно за допомогою спеціального приладу, створеного в Австрії

До руїн Хустського замку довелося підніматися крутою дорогою майже півгодини. “На живо” побачене не вразило, але така “родзинка” гарно виглядає на фото

та Угорщині, зі шкалою меридіанів і паралелей. Рік 1887”. Виявляється, саме в цій точці перетинаються лінії між Лісабоном та Уралом, землемо Франца-Йосипа і Босфором.

— Покажіть паспорти! Куди їдете? — мовив військовий, коли ми під’їхали до шлагбаума, що перекривав дорогу. Нічого дивного — прикордонна зона. Коли водій починає детально переказувати подальший маршрут, солдат усміхається: “Їдете у Мукачево? Цього досить. Я питаю, бо порядок такий.”

Годинники є на всіх соборах

Тячів проїжджаємо швидко, бо оглядини цікавинок відбирають небагато часу. У центрі міста поруч розташовані храми: римо-католицький костел св. Короля Іштвана (Степана), навпроти — лютеранський парафіяльний будинок, поруч — реформатський костел (ХІІІ-XVIII ст.).

Можна ще піднятися на 40-метрову гору. Там — руїни замку Нялаб. Про те, що він — королівський, записано у грамоті 1242 р.

Триває зупинку робимо в Хусті. Лежить місто біля підніжжя гори майже тисячу років. На вершині — руїни замку. Дорога до них довга, часом — стрімка. Йдемо і дівчесмо, як нею винесли колись ту силу-спіленну каміння для твердині?

того ж, стежку, завширшки до двох метрів, виклали природною бруківкою — крупною галькою!

Опинившись біля руїн, помічаємо подібність Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

друга пам’ятка Хуста до Кременця, якщо дивитися на нього з гори Бони.

До слова, саме в Хусті в 1939 р. проголосили незалежну державу — Карпатську Україну. Пам’ятний

знак, що нагадує про ті події, побачите, піднімаючись до замку. Лютеранський храм св. Елизавети —

Тернополяни завоювали "срібло"

Троє тернопільських парафутболістів нещодавно взяли участь у чемпіонаті Європи з футболу серед людей з вадами слуху. Європейська першість проходила у Нідерландах, де у боротьбі за трофей зійшлися чотирнадцять збірних. Українська команда у фіналі поступилася "колегам" із Росії.

СПОРТ

Редактор шпалти **Андрій ТИХИЙ**, andriy.tukhyi@gmail.com, 0-97-636-12-34

Реальної боротьби не вийшло

Перемагати у матчі за обласний суперкубок під дощем для ФК "Тернопіль" уже стає хорошою традицією. Причому восьмий титул на цьому рівні підопічні Василя Івегеша та Анатолія Назаренка завоювали легше, ніж того очікували

Роман МОРОЗ,
Rom.moroz@gmail.com

Утрете в історії володар суперкуба області — ФК "Тернопіль".

Свій перший трофей у 2011 р. команда Анатолія Назаренка та Василя Івегеша здобула у Теребовлі 7 липня. Суперником "жовто-блакитних" був фіналіст минулого кубка області — марилівський "Марспірт". Утім, команда спиртозаводу не зуміла скласти гідної конкуренції іменитішим суперникам.

Дою зустрічі представники обласного центру вирішили вже у дебютні 25 хвилин, "відвантаживши" у ворота опонентів аж три м'ячі.

Прикмети — для удачі

Недаремно психологи вважають, що найбільше вірять у різні прикмети саме футbolісти. Чимало відомих у світі "зірок м'яча" мають власні "забобони", що начебто допомагають їм здобувати виці результати.

Так, нападник лондонського "Арсеналу" та збірної Росії Андрій Аршавін за добу до відповідального матчу не розмовляє зі своєю дру-

ДО РЕЧІ

За два тижні до матчу за суперкубок "Тернопіль" і "Марспірт" у Чорткові зустрічалися у рамках футбольного чемпіонату області. Тоді, як і тепер, перемогу святкували "жовто-блакитні", причому із тим же рахунком (3:0). Подібний результат, на переконання фахівців, лише підкреслив пріоритету у класі обох колективів. Судячи з усього, наразі вони передувають не просто в "різних вагових категоріях", а навіть "на різних полусах".

Жиною, а колишній футболіст (а нині наставник — прим. ред.) збірної Франції Лоран Блан не починав поєдинку за "триколірних", не поцілувавши легендарну лисину голікера Фаб'єна Бартеза.

Можна лише здогадуватися, у що вірять не настільки відомі футbolісти. Однак, окрім індивідуальних прикмет, існують загальнокомандні. Два попередні матчі за суперкубок, що відбувалися в один день — 7 липня в 2008 та 2010 роках — у Теребовлі, проходили під проливним дощем. І в обох — доволі переконливу за грою перемогу святкували футbolісти "Тернополя". Так, у

Попри складні погодні умови, футбольне поле стадіону "Колос" у Теребовлі не "підкачало". Адже протягом усього матчу газон зберігав придатний для гри вигляд

першому випадку наші земляки долали теребовлянський "Бровар" (3:1), а у другому — іншу команду з цього ж району — "Ниву" (1:0). Цього разу, перетнувши кордон Теребовлянського району та побачивши за вікном авто знайому дошову погоду, футbolісти відчули дежавю. Прогнози справдилися — знову перемогли "городяни".

Звичайно, головна заслуга у здоброті трофею належить не погодним умовам, а саме відмінним командним діям "жовто-блакитних". На думку фахівців, вони провели один із кращих матчів у поточному році.

Забивали один за одним

Зі стартового свистка арбітра команда з Тернополя цілком взяла ініціативу до власних рук і швидко

втілила її у забитий м'яч. Сергій Атласюк із правого флангу атаки кинув аут на ближній кут воротарського майданчика. Звідти Василь Чорний головою "продовжив" м'яч на Богдана Семенця. Останній кільком головами погливлів у дальній кут воріт. М'яч, влучивши у стійку, заleтив у ворота "Марспірту" (1:0).

Через декілька хвилин "спиртовики" капітулювали вдруге. Ігор Сороцький підхопив м'яч на своїй половині поля, на замаху обійшов двох гравців суперників і розрізним пасом метрів на 40 вивів на побачення з голкіпером суперників того ж Богдана Семенця. Для останнього

завдання обіграти Плекану та подвоїти рахунок виявилось буденним (2:0).

Не пройшло й десяти хвилин від другого взяття воріт, як "Тернопіль" зняв уже всі питання щодо переможця гри. Василь Чорний скористався помилкою захисника "Марспірту", відібрав м'яч на половині поля суперників, вирвався сам на сам із Плеканом та змусив його капітулювати втретє.

Від подібного шоку "Марспірт" уже не позбурся. До завершення першої 45-хвилинки тернополяни втратили чергову нагоду забити. Богдан Семенець із відмінної позиції не поцілив у ворота і тим самим втратив шанс оформити хет-трик.

Восьмий обласний титул

На відміну від першої друга половина зустрічі подібною масою витрачених і реалізованих нагод не запам'ятала. Вирішивши долю переможця у першому таймі, після пе-

рерви "жовто-блакитні" подій на полі не форсували.

До честі "Марспірту" — команда не опустила рук і до останніх хвилин намагалася створити щось поблизу воріт Миколи Вірковського. Втім, воротар у цій зустрічі народ продемонстрував свою майстерність фактично не міг. Тож фінальний свисток арбітра зафіксував переконливу перемогу тернополян із рахунком 3:0.

Окрім прикмет, дотримуються футbolісти й традицій. Шампанське після виграного трофею — саме таким і є. На обласному рівні відкорковували святковий напій "жовто-блакитні" уже восьмий раз за чотирьохрічну історію. З 2007 р. підопічні Василя Івегеша та Анатолія Назаренка виграли три чемпіонства, два кубки та після останнього матчу — три суперкубки. Утім, розслаблятися футbolістам рано. Адже вся боротьба ще попереду.

Тернополянин
Сергій Полянчук
(23 р.) у 2008 році також був володарем суперкубку Тернопілля

Ігор Семенина гратиме у бурштинському "Енергетику"

Андрій ТИХИЙ,
andriy.tukhyi@gmail.com

Вихованець тернопільського футболу Ігор Семенина підписав контракт із представником першої ліги українського футболу — бурштинським "Енергетиком".

Талановитий тернополянин вже має досвід виступів у першій лізі, адже за свою кар'єру встиг пограти у кількох клубах. Крім тернопільської "Ниви" Семенина захищав кольори охтирського "Нафтогаза" та "Фенікса-Іллічівця". Останнім місцем роботи півзахисника був футбольний клуб "Львів".

У сусідньому обласному центрі

наш земляк рідко з'являється в основному складі команди, а тому після завершення сезону почав шукати нову команду. "На горизонті" з'явився бурштинський "Енергетик", який був не проти запросити Ігоря Семенину на "оглядини". За бурштинців футbolіст провів кілька товариських матчів. Врешті тренерський штаб вирішив підпишати контракт із нашим земляком.

Крім того, склад "Енергетика" повинив голкіпер Андрій Новак. Обидва новачки взяли участь у недавньому контролльному поєдинку "енергетиків" проти ужгородського "Закарпаття". Ігор Семенина мав кілька нагод відзначитися, але голів у цьому матчі не було. Доволі

цікавий поєдинок завершився "сухою" 0:0.

Мединський зіграв проти "Колоса" із Музичів

Ще один вихованець тернопільського футболу — Ігор Мединський з'явився на полі у футbolіці столичного "Динамо-2".

Юні "динамівці" під керівництвом колишнього гравця Андрія Гусіна провели два контрольні поєдинки у рамках підготовки до нового сезону. Спершу підопічні Гусіна зустрілися з ФК "Боярка" і здобули мінімальну перемогу 1:0. Гол на свій рахунок записав Євген Морозенко, вдало замкнувши простріл із флангу. Загалом пере-

вага була на боці "Динамо-2" — суперник чинив опір лише в перші хвилини гри. У цьому поєдинку тернополянин участі не брав, але у наступній грі головний тренер киян дав можливість Ігорю Мединському проявити себе.

Суперником у другому спарингу виступив "Колос" із Музичів. У цьому тренер задіяв футbolістів, які перебувають на "оглядинах". Команди грали два тайми по 40 хвилин. За ходом матчу динамівці програвали 0:2, але змогли переламати хід гри і добитися перемоги. Ігор Мединський провів на полі всі 90 хвилин і відзначився низкою небезпечних ударів, хоча й безрезультивних.

Пердута відзначився результативним пасом

Колишній гравець ФК "Тернопіль" і "Ниви" Ігор Пердута зіграв у матчі молодіжної першості прем'єр-ліги з футболом.

Нагадаємо, тернополянин уже два сезони поспіль виступає у складі полтавської "Ворскли". У першій грі нового сезону полтавчани екзаменували новачка ліги — ПФК "Олександрію". Господарі поля протягом всієї грі володіли беззаречною ініціативою, про що свідчить підсумковий рахунок гри: 4:1 — на користь молодіжного складу "Ворскли". Наш земляк Ігор Пердута провів на полі 80 хвилин і віддав результативну передачу.

ТИЖНЕВИК "RIA ПЛЮС"

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

М. Тернопіль, вул. Дубровецька, 16
(колишній будинок офіцерів). Працюємо 9⁰⁰–18⁰⁰.

Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, а/с 110.

Телефони редакції:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

○ **Телефони кур'єрської служби і передплати:**

(0352) 43-00-50, 43-00-56

E-mail: design@te.ria.ua

"RIA плюс" в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА ЗІЙСТВУЮЩІМ СТОРІНКАХ

СТОР. БЛОКУ "РОБОТА"

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ "Відповідь RIA", код ЕДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул.

Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р.

Директор: Юрій Штопко

Головний редактор: Ольга Юркова, 0-67-296-95-95

Верстка: Анна Довженко-Пародюк

Літредактування: Ірина Чубата

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ дизайну: Ярослав Пастушок

Відділ кур'єрської служби та передплати:

Лілія Павличин, 0-67-318-34-24.

Номер набрання та звертання комп'ютерним центром RIA.

Віддруковано в друкарні "Прес Корпорейшн Лімітед", м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж 27541 примірників. Зам. №111228

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної реклами агенції

ТО

АНОНС

Влітку модні "веселі" сумки

Час збиратися у відпустку? Слід подбати про сумку, з якою можна і до моря поїхати, і в Карпати. Згодом вона підніматиме вам настій і в будні. Нині модні сумки із натуральної тканини. На них можуть бути намальовані абстракції, квіткові принти, навіть ляльки та кішки.

Читайте у "20 хвилин" від 15 липня

ПРОГНОЗ ПОГОДИ ПРЕДСТАВЛЯЄ

Погода у Тернополі

СЕРДА, 13 ЛИПНЯ
+14+15°C
+26+27°C

ЧЕТВЕР, 14 ЛИПНЯ
+18+19°C
+29+30°C

П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛИПНЯ
+18+19°C
+27+28°C

СУБОТА, 16 ЛИПНЯ
+16+17°C
+24+25°C

НЕДІЛЯ, 17 ЛИПНЯ
+15+16°C
+27+28°C

КРЕДИТ
НА ВИГІДНИХ УМОВАХ™

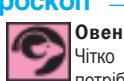
до 500 000 грн. - ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДБІР %
- НА ТЕРМІН ВІД 2 до 20 РОКІВ - БЕЗ ДОВІДКИ ПРО ДОХОДИ
м. Тернопіль, вул. Руська, 21 (4-й пов.), оф. 403 (будинок побуту "Роксолана"),
тел. (0352) 40-11-47, (098) 13-39-772
*детальна інформація в консультантів

ДОЗИКА
на будь-які цілі

додаткові умови у представництвах:
м. Тернопіль
вул. Шептицького, буд. 4-А, офіс 3, поверх 3
(0352) 42-02-91, (094) 97-36-291, (067) 533-77-88

"Кредит Інвест"
НА ВИГІДНИХ %
ПРИЙДИ і ПОЗИЧ
від 5000 до 700 000 ГРИВЕНЬ - БЕЗ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОПЛАТИ
м. Тернопіль, вул. Оболоня, 3 (р-н автовокзалу), офіс 202
(0352) 42 50 12, (098) 540 42 16

Гороскоп

Овен
Чітко сформулюйте, що вам потрібно, і спокійно пливіть за течією: все само вирішиться так, як було задумано. У п'ятницю проявіть ввічливість і коректність у спілкуванні з колегами і друзями.

Тельць
Стосунки з оточуючими швидко налагодяться, особливо, якщо ви не будете звертати увагу на їхні недоліки. Йдучи на компромісі у неділю, ви більше здобудете, аніж втратите.

Близнюки
Вас переповнюють ідеї, оригінальні задуми й активність. Прислухайтесь до голосу інтуїції, ви зможете вдало провести ділові переговори та знайти однодумців. Будьте обережними та ретельними.

Рак
Вам необхідно бути акуратнішим і уважнішим. Може виникнути ситуація, коли потрібно буде оволодіти новими знаннями. На вихідні пойдіть у недалеку подорож, відпочиньте від буденності.

Лев
Тиждень буде багатим на події. Поставте перед собою цілі, яких варто досягти насамперед. Можете отримати цікаву пропозицію. На неділю варто призначити які-небудь сімейні святкування.

Діва
Зробіть якийсь безкорисливий вчинок, це дозволить відчути себе потрібною особистістю. У п'ятницю можете опинитися в епіцентрі подій – постарайтесь зберігти спокій і контролюйте свої дії.

Терези
Знайдеть можливість провести максимум часу в оточенні близьких. У вас буде можливість закріпити свій авторитет. Настає сприятливий час для поїздок, відряджень. Не забувайте про відпочинок.

Скорпіон
У вас може з'явитися бажання змінити коло спілкування, велика ймовірність появи близьких за духом друзів. У п'ятницю спрямуйте свою енергію на вирішення домашніх справ.

Стрілець
Ви зможете багато чого встигнути, все буде вдаватися. Отримаєте більшу незалежність і, можливо, знайдете своє щастя. Не приймайте важливих рішень. Вихідні проведіть у тиші та спокої.

КАЛИНА
КРЕДИТНА СПІЛКА
кредити, депозити
швидке отримання кредиту

www.kalyna.ua
14 липня

Любов Михайлівна КОСТЕНКО,

головний спеціаліст фінуправлення мерії
Неоніла Василівна МУЯССАРОВА,
начальник загального відділу апарату
облдержадміністрації

15 липня

Степан Михайлович МОХОРУК,
директор школи №23

Вітаємо з Днем народження Сердюк Ольгу Іванівну

Щаслив, радісний, добри, здоров'я, усміхні.
Тепле, благородне та досконале.
Щоб сприянь всі були в порядку.
Хай усміхнеться життя,
Ta буде селищем любові.

3 липня колекція
Media Корпоратив «RIA»

Вітаємо з Днем народження Антонюка Віталія!

Бажаємо відмінної, гарної подорожі,
хочищенням підтримати позитив.
Щаслив, щиро, здійснити
важливі події, які зможуть бути позитивні
радість і скандал.

Вітаю з Днем народження Тіцького Юрія

Ти поряд і все прекрасно:
Гдань, і холодний вітер,
Спасибі тобі, лей ясній,
За те, що ти є на світі.

З любов'ю дружина Гали.

ГРОШІ

на купівлю:

АВТОМОБІЛЯ, ЖИТЛА,
ОБЛАДНАННЯ ТА УСТАТКУВАННЯ,
ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

1000-47-993

Ільїнськ, вул. Кільцева, 100-200

Альфа-Банк

м. Тернопіль,
вул. Шептицького, 4А,
2 пов., 8 кім.
тел. 066-970-69-95,
097-698-43-29

БРОКІЗНЕСБАНК
www.bankbb.com.ua

Лік. НБУ № 103 від 04.06.2009 р.

Банк входить в першу групу за рейтингом НБУ «Найбільші банки України»

• Відкриття та ведення поточних рахунків юридичних осіб
• Банківські метали
• Депозити до 15,5% у грн.
• Зарплатні проекти
• Кредити

Лік. НБУ № 103 від 04.06.2009 р.

Банківське центральне відділення

м. Тернопіль, вул. Стадникової, 1 тел.: 52-90-47, 22-06-87

АЛЬПІЙСЬКЕ ВІКНО

салон-виставка

ВІКНА і ДВЕРІ

металопластикові • дерев'яні • броньовані
понад 50 моделей міжкімнатних дверей
виготовлено в кислі

АКЦІЯ!
450 грн

Сільські, ролети
ПАРКЕТ, РОЛЕТИ
ГАРАЖНІ ВОРОТА

КРЕДИТ, ГАРАНТИЯ 5 РОКІВ
ЗАМІР, ДОСТАВКА БЕЗКОШТОВНІ
пенсіонери, додаткові знижки

МЕБЛІ, КУХНІ, ШАФИ-КУПЕ, ДИТАЧІ
М'ЯКІ МЕБЛІ, ШТОРИ

вул. Острозького, 45, www.alp-vkno.ua
тел. (0352) 52-42-39, 52-69-99, 22-04-20